आगमोद्धारकश्री

આગમોદ્ધારકશ્રી

AAGAMODDHARAK SHRI

આચાર્ય શ્રી પૂર્ણચન્દ્રસાગરસૂરિ

ૐ
મા.સુ.૧૫/૭૩
કોબાતીર્થ

ગિરિકન્દરાની ગિરિમાળાઓમાંથી
એક નિર્ઝર નીકળ્યું, ઝરણું બની ખળખળ
વહેવા લાગ્યું, આરોહોના અવરોધો કાપતા
પછી વિશાળ રણ આવ્યું, ઝરણું સ્તંભિત થયું
વિચારોમાં ગરકાવ બન્યું, શે કરી આ રણને પેલેપાર
પહોંચવું??? ને એવે ઉપરથી વાદળી પસાર થઈ રહી હતી,
નભો મંડળના ઝરુખેથી ઝરણાની મૂંઝવણને જાણી લીધી,

વાદળી : 'તું મારામાં આવી જા તને રણ પાર
પહોંચાડી દઈશ' ઝરણાની હૈયામાં આશાનો અરુણોદય થયો,
સમસ્યા સુલઝી ગઈ, મૂંઝવણ મટીને મજા આવી ગઈ.
મારા જીવનમાં આવીજ ઘટના બની, હૃદયના ઓરડેથી
આવવાનું ઝરણું પ્રગટ્યું, કલમના સહારે વહેવા લાગ્યું.
કલમ સ્તંભિત થઈ ગઈ, દરિયા જેટલા વિશાળ જીવન કવનને
કેમ ઉતારીશ??? તેજ સમે અંતઃ સ્ફુરણા પસાર થઈ,
અને મંડળના ઝરુખેથી કલમની મૂંઝવણને જાણી લીધી.

અંતઃસ્ફુરણ : 'દરિયા જેટલું ન લખી શકાય પરંતુ
તેના પરિચયને તો આપી શકાય' બસ; કલમની હૈયામાં
આશાનો અરુણોદય થયો, સમસ્યા સુલઝી ગઈ, મૂંઝવણ મટીને
મજા આવી ગઈ.

બિન્દુમાં સિન્ધુ સમાવવાની બાલિશ ચેષ્ટા કરી રહ્યો છું.
મહાપુરુષના જીવન કવનને કોઈ ન્યાય આપી શકીએ તેમ
અમારે નથી, પરંતુ તેમના જીવનના કેટલાક ગુણો
આંખે ઉડીને આવ્યા, તે ગુણોનો ગુલાલ નાખ્યો છે
તે ગુલાલને ગુંજે ન ભરતાં તેની રંગોળી રચવાનો
નમ્ર પ્રયાસ કર્યો છે.

બસ; તે ગુલાલ સૌના જીવનમાં રંગ ભરી દે
તેવી આશા સહ—

લિ.

પૂર્ણચન્દ્રસાગર સૂરિ

आगमोद्धारकश्री

આગમોદ્ધારકશ્રી

AAGAMODDHARAK SHRI

aagamoddharakshri.com

લેખક : પૂ.આચાર્ય અશોક-જિન-હેમચન્દ્રસાગર શિશુ **પૂ. આચાર્યશ્રી પૂર્ણચન્દ્રસાગરસૂરીજી મ.સા.**

: હીન્દી અનુવાદક :
સુશ્રાવિકા અ.સૌ. અંજીતા પિન્કેશ જૈન-ઈન્દૌર

: અંગ્રેજી અનુવાદક :
કુ. વૈમાની સર્જુભાઈ શાહ-સુરત
સુશ્રાવકશ્રી સ્નેહલ દિનેશભાઈ શાહ (C.A.) - સુરત

નકલ : ૧૦૦૦ **આવૃત્તિ :** પ્રથમ વિ.સં. ૨૦૭૭ ઈ.સ. ૨૦૨૧

: ચિત્રાંકન :	: ફોટોગ્રાફી :	: સ્વર :	: ધ્વનિ મુદ્રણ :	: સંગીત :	: મુદ્રણ :
નૈનેશ સરૈયા - સુરત	મયંક ઝવેરી	જોની શાહ	ડી ઓક્ટેવ સ્ટુડીયો-સુરત	દર્શન ઝવેરી-સુરત	ડીલક્ષ પ્રિન્ટર્સ-સુરત

પ્રકાશક - પ્રાપ્તિ સ્થાન : આગમોદ્ધારક ફઉન્ડેશન-સુરત, C/o. પિયુષ રમેશભાઈ શાહ
૪૦૯, ત્રિભુવનદેવ એપાર્ટમેન્ટ, જૈનયાત્રિક ભવન સામે, સુરત રક્તદાન કેન્દ્ર પાસે, ગોપીપુરા, સુરત-૩૯૫૦૦૧. (ગુજરાત)

लेखक : पू. आचार्य अशोक – जिन – हेमचन्द्रसागर शिशु **पू. आचार्य श्री पूर्णचन्द्रसागरसूरीजी म.सा.**

: हिन्दी अनुवादक :
सुश्राविका अ.सौ. अंजीता पिन्केश जैन, इन्दौर

: अंग्रेजी अनुवादक :
कु. वैमानी सर्जुभाई शाह – सुरत
सुश्रावकश्री स्नेहल दिनेशभाई शाह (C.A.) – सुरत

प्रत : १००० **आवृत्ति :** प्रथम वि.सं. २०७७, ईस्वीसन २०२१

: चित्रांकन :	: फोटोग्राफी :	: स्वर :	: ध्वनि मुद्रण :	: संगीत :	: मुद्रण :
नैनेश सरैया – सुरत	मयंक झवेरी – सुरत	जोनी शाह	डी ओक्टेव स्टुडियो – सुरत	दर्शन झवेरी – सुरत	डीलक्ष प्रिन्टर्स – सुरत

प्रकाशक – प्राप्ति स्थान : आगमोद्धारक फाउन्डेशन – सुरत, C/o. पियुष रमेशभाई शाह
409, त्रिभुवनदेव एपार्ट., जैन यात्रिक भवनके सामने, सुरत रक्तदान केन्द्रके पास, गोपीपुरा सुरत–३९५००१ (गुजरात)

Writer : Pujay Aacharya Ashok - Jin - Hemchandrasagar Shishu **Pujaya Aacharya Shri Purnachandrasagarsuriji M. S.**

: Hindi Translation :
Sushravika Shir Anjita Pinkesh Jain, Indoor

: English Translation :
Ku. Vaimani Sarjubhai Shah - Surat
Sushravika Shri Snehalbhai Dineshbhai Shah (C.A.) - Surat

Quantity : 1000 **Edition :** First, Vikram Sanvat 2077, Ishvisan 2021

: Painting :	: Photography :	: Voice :	: Recorded at :	: Music :	: Printers :
Nainesh Sarriya Surat	Mayank Zaveri Surat	Jeny Shah Surat	D > Octave Studio Surat	Darshan Jhaveri Surat	Delux Printers Surat

Publisher / Collect Place : Aagmoddharak Foundation - Surat, C/o. Piyush Rameshbhai Shah
409, Tribhuvandev Appt., Opp. Jain Yatrik Bhavan, Nr. Surat Raktadan Kendra, Gopipura, Surat-395001 (Gujarat)

જ્ઞાનના મહાસાગર : પૂ. સાગરજી મહારાજ

- આચાર્ય વિજય મહાબોધિસૂરિ

આજકાલ બીરલા, ટાટા, અદાણી કે અંબાણી પરિવાર નેઈમ કરતા સરનેઈમ (અટક) થી વધુ ઓળખાય છે. એજ રીતે શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક તપાગચ્છીય જૈન સંઘમાં સરનેઈમથી ઓળખાતો કોઈ એક સમુદાય હોય તો તે સાગર સમુદાય છે.

આ સમુદાયના પ્રભાવક નાયક એટલે પૂ. સાગરજી મહારાજ.

શ્રમણ ભગવાન મહાવીરના જેમ કુલ ત્રણ નામ હતા તેમ પૂ. સાગરજી મહારાજ પણ ત્રણ નામે વિશ્વમાં વધુ પ્રસિદ્ધ થયા.

૧. પૂ. સાગરજી મહારાજ

૨. પૂ. આનંદસાગર સૂરિ મહારાજ

૩. પૂ. સાગરાનંદ સૂરિ મહારાજ

થોડા વર્ષ પૂર્વે **'નમામિ ગચ્છનાયકમ્'** નામનું એક પુસ્તક લખાયું. આ પુસ્તક લેખનના માધ્યમે પૂ. સાગરજી મહારાજને ખૂબ જ નજીકથી નિહાળવાનો મોકો મળ્યો. મને લાગ્યુ કે - વર્તમાન એકવીશ સમુદાયના આદ્યનાયકોમાં જો કોઈ મહાપુરુષનું પ્રારંભિક જીવન ભારે સંઘર્ષમય વીત્યુ હોય તો તે કદાચ પૂ. સાગરજી મહારાજનું હશે ! અને ચારિત્રજીવન સ્વીકાર્યા પછી પણ કાંઈ ઓછો સંઘર્ષ નથી ખેડયો આ મહાપુરુષે !

પૂજ્યશ્રીની દીક્ષા સોળમાં વર્ષે થઈ અને દીક્ષાના દશ મહિના બાદ - એટલે કે ઉંમરના સત્તરમાં વર્ષે સમર્થ ગુરુનો વિયોગ થયો.

પૂ. સાગરજી મહારાજનું જીવન જોતા એમ લાગે કે આ મહાપુરુષે શૂન્યમાંથી સર્જન કર્યું છે.

૧. ગુરુની ગેરહાજરી હોય અને સાથે કદાચ કોઈ સંઘાટક પણ નહોય એવા સમયે પ્રમાદી કે શિથિલ બની જવાને બદલે એ મહાપુરુષે સંયમ અને સમ્યગ્જ્ઞાનના ક્ષેત્રે જબરદસ્ત પુરુષાર્થ કર્યો. ત્રણ જ વર્ષના પર્યાયમાં પાલી (રાજ.) માં સ્વતંત્ર ચાતુર્માસ કર્યુ અને એ ચાતુર્માસમાં સ્થાનાંગ (ઠાણાંગ) સૂત્રના આધારે પ્રવચનો કર્યા.

૨. પોતાના ગુરુ કાળધર્મ પામ્યા ત્યારે પોતાને એક પણ શિષ્ય ન હતો, પણ એજ સાગરજી મહારાજ પોતે કાળધર્મ પામ્યા ત્યારે પોતાના જ પુરુષાર્થ વડે ઉભી કરેલી શિષ્યસંપદા જે વિરાટ સંખ્યાને આંબી ચૂકી હતી.

૩. જે જમાનામાં આજના કોમ્પ્યુટર યુગ જેવી કોઈ આધુનિકતા (મોબાઈલ, વોટ્સએપ, ઈ-મેઈલ, ઝેરોક્ષ, કુરિયર, કોમ્પ્યુટર, પ્રિન્ટર વગેરે...) ન હોવા છતાં શ્રમણસંઘ આગમો અને પ્રકરણોના અધ્યયન / અધ્યાપનથી વંચિત ન રહે એ માટે લાખો શ્લોક પ્રમાણ પ્રાચીન શાસ્ત્રોનું સંશોધન / સંપાદન કરી જૈન જ્ઞાનભંડારોને સમૃદ્ધ કર્યા.

આ સિવાય પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણાથી અનેક જિન મંદિરો, ઉપાશ્રયો અને જ્ઞાનમંદિરોના નિર્માણ થયા હતા. શ્રુતજ્ઞાનના પ્રકાશનાર્થે અનેક સંસ્થાઓની સ્થાપના થઈ હતી. પ્રવચનોના પુસ્તકો તેમજ સિદ્ધચક્ર માસિકનું દર મહિને પ્રકાશન થતું હતું. આગમવાચના તેમજ આગમ મંદિરોની સ્થાપના થઈ હતી. પ્રાચીન તીર્થોની સુરક્ષાર્થે ભારે જહેમત પૂજ્યશ્રીએ ઉઠાવી હતી.

પહાડ જેવી પ્રચંડ પ્રતિભા ધરાવતા પૂજ્યશ્રીનું જીવન સાગર જેટલું વિશાળ છે. પ્રસ્તુત પૂજ્યશ્રીનું જીવન ચરિત્ર - એ તો મહાસાગરના કેટલાક બિંદુઓ તુલ્ય છે. તેમ છતાં સમ્યગ્ વાંચનથી વિમુખ બનતી જતી નવી પેઢીના બાળકો અને યુવાનો માટે પૂજ્યશ્રીનું સચિત્ર ચરિત્ર અવશ્ય ઉપકારક બનશે જ, એમાં કોઈ બેમત નથી. વળી એક જ પુસ્તકમાં ત્રણ ભાષાના અનુવાદ સાથે પ્રકાશન થયું હોવાથી દેશ / વિદેશ સુધી આ ચરિત્રનો સ્વાધ્યાય થશે.

વિ. સં. ૨૦૭૭ના વર્ષે અમે અમદાવાદથી મુંબઈના વિહારમાં હતા. ચૈત્રી ઓળી દરમિયાન અસુરિયા (ભરૂચ પાસે) આવ્યા. અમારા પછી થોડી જ વારમાં પં. શ્રી આગમચન્દ્રસાગરજી પણ પધાર્યા. અમે એક દિવસ સાથે રહ્યા. સવાર / સાંજ નિરાંતે બેઠા. સમ્યગ્જ્ઞાનના ક્ષેત્રે ઘણું બધું આદાન-પ્રદાન થયું.

સહુથી મોટું આશ્ચર્ય અને આનંદ તો ત્યારે થયો જ્યારે તેઓશ્રીએ સચિત્ર સાગરજી મહારાજના પુસ્તકની પ્રસ્તાવના માટે આમંત્રણ આપ્યું. આશ્ચર્ય એટલા માટે - પહેલી જ મુલાકાતમાં એમણે મારા પર વિશ્વાસ મુકી દીધો અને આનંદ એટલા માટે થયો કે મારા પ્રિય સૂરિભગવંત માટે મને કલમ ચલાવવાનો લાભ મળ્યો.

મારી આ પ્રસ્તાવનાથી વાચકને સંતોષ થયો કે નહિ, એની મને ખબર નથી પણ મને સંતોષ નથી થયો... એ હકીકત છે. અસંતોષ એટલા માટે કે પૂજ્યશ્રીની ગીતાર્થતાના ઢગલાબંધ પ્રસંગો છે. જે આપણને પ્રેરણા આપે તેવા છે. સ્થળ મર્યાદાના કારણે એ પ્રસંગોને અહીં આલેખી શકાય તેમ નથી.

અંતમાં, પૂજ્યશ્રીના જીવન ચરિત્રના માધ્યમે સહુ વાચકો રત્નત્રયીની આરાધનામાં ઉજમાળ બને એ જ મંગલકામના.

લિ.

આચાર્ય મહાબોધિ સૂરિ

ચૈત્ર વદ બીજ, ગુરુવાર

તા. ૨૯-૪-૨૦૨૧

કીમ, જિ. સુરત

પૂજ્યશ્રીના જીવન-કવનની પગદંડીઓ...

જન્મ	:	વિ.સં. ૧૯૩૧ અષાઢ વદ અમાવસ્યા, કપડવંજ
પિતાશ્રી	:	મગનભાઈ
પિતાશ્રીનુ દીક્ષીત નામ	:	મુનિ જીવવિજયજી મ. સાહેબ
માતાશ્રી	:	જમનાબાઈ
સહોદર	:	વડીલભ્રાતા મણીભાઈ
ભાતૃશ્રીનું દીક્ષીત નામ	:	મુનિશ્રી મણીવિજયજી મ. સાહેબ
વિવાહ	:	વિ.સં. ૧૯૪૩ શા. રણછોડદાસ શાંતિદાસની સુપુત્રી માણેકબાઈ
દીક્ષા	:	વિ.સં. ૧૯૪૭ મહા સુદ-૫ વસંતપંચમી, લીંબડી (વઢવાણ) પુરબાઈ ધર્મશાળા
ગુરૂ	:	વાદી વિજેતા પૂ. મુનિશ્રી ઝવેરસાગરજી મહારાજા
વડીદીક્ષા	:	વિ.સં. ૧૯૪૭ જેઠ વદ-૭ લીંબડી, પુરબાઈ ધર્મશાળા
પ્રદાતા	:	પૂ. પંન્યાસશ્રી હેતવિજયજી મહારાજા
ગુરુવિરહ	:	વિ.સં. ૧૯૪૮ માગસર સુદ-૧૧ લીંબડી (મૌન એકાદશી)
ગણીપદ	:	વિ..સં. ૧૯૬૦ જેઠ સુદ-૧૩ અમદાવાદ
પંન્યાસપદ	:	વિ.સં. ૧૯૬૦ અષાઠ સુદ-૧૦ અમદાવાદ
યોગદ્વહન કરાવનાર તથા પદપ્રદાતા	:	પૂ. પંન્યાસ શ્રીમદ્ નેમવિજયજી મહારાજા
ઉપાધ્યાયપદ	:	વિ.સં. ૧૯૭૪ વૈશાખ સુદ-૧૦ સુરત (પ્રાતઃકાળે)
આચાર્યપદ	:	વિ.સં. ૧૯૭૪ વૈશાખ સુદ-૧૦ સુરત (દ્વિતીય પ્રહર) પંજાબી પૂ. આચાર્યશ્રી કમલસૂરીશ્વરજી મહારાજા (પૂ. શ્રી મૂળચંદજી મ. સા. ના શિષ્ય)
સ્વર્ગવાસ	:	વિ.સં. ૨૦૦૬ વૈશાખ વદ-૫ સુરત, શેઠશ્રી મંછુભાઈ દીપચંદ જૈન ધર્મશાળા (લીમડાનો ઉપાશ્રય)
અગ્નિસંસ્કાર	:	વિ.સં. ૨૦૦૬ વૈશાખ વદ-૬ સુરત (શહેરમધ્યે આગમ મંદીર સામે)

पूज्यश्री के जीवन उपवन की पगदंडीयाँ

जन्म	:	वि.सं. १९३१ अषाढ बदी अमावस्या, कपडवंज [श्रावण वदी 0))]
पिताश्री	:	मगनभाई
पिताश्री का दिक्षित नाम	:	मुनिश्री जीवविजयजी म. साहेब
माताश्री	:	जमनाबाई
सहोदर	:	जयेष्ठ भ्राता मणीभाई
भातृश्री का दिक्षित नाम	:	मुनिश्री मणीविजयजी म. साहेब
विवाह	:	वि.सं. १९४३ शा. रणछोडदास शांतिदास की सुपुत्री माणेकबाई
दीक्षा	:	वि.सं. १९४७ महा सुद-५ बसंतपंचमी - लींबडी (वढवाण) पुरबाई धर्मशाला
गुरु	:	वादी विजेता पू. मुनिश्री झवेरसागरजी महाराजा
बडी दीक्षा	:	वि.सं. १९४७ जेठ वदी-७ लींबडी पुरबाई धर्मशाला
प्रदाता	:	पू. पंन्यास श्री हेतविजयजी महाराजा
गुरु विरह	:	वि.सं. १९४७ मागशर सुदी-११ लींबडी (मौन एकादशी)
गणीपद	:	वि.सं. १९६० जेठ सुदी-१३ अहमदाबाद
पंन्यास पद	:	वि.सं. १९६० अषाढ सुदी-१० अहमदाबाद
योगद्वहन करवानेवाले तथा पद प्रदान करने वाले	:	पू. पंन्यास श्रीमद् नेमविजयजी महाराजा
उपाध्याय पद	:	वि.सं. १९७४ वैशाख सुद-१० सुरत (प्रात:कालमें)
आचार्य पद	:	वि.सं. १९७४ वैशाख सुद-१० सुरत (द्वितीय प्रहरमें) पंजाबी पू. आचार्य कमलसूरीश्वरजी महाराजा (पू. मूलचंदजी म. के शिष्य)
स्वर्गवास	:	वि.सं. २००६ वैशाख वदी-५-सुरत शेठश्री मंछुभाई दीपचंद जैन धर्मशाला (लींमडा नो उपाश्रय)
अग्नि संस्कार	:	वि.सं. २००६ वैशाख वदी-६-सुरत (शहर के मध्य में आगम मंदिर के सामने)

A PANORAMA OF PUJYASHRI'S LIFE

Birth	:	Ashaadh Vad Amavas, 1931 V.S. (1875 C.E.).
Place	:	Kapadvanj
Father	:	Maganbhai
Father's Priesthood Name	:	Munishri JeevVijayji Maharaj Saheb
Mother	:	Jamnabai
Siblings	:	Manibhai (elder brother)
Brother's Priesthood Name	:	Munishri ManiVijayji Maharaj Saheb
Marriage	:	1943 V.S. (1887 C.E.)
Spouse	:	Manekbai, daughter of Ranchhoddas Shantidas
Diksha (Initiation Ceremony)	:	Maha Sud Paacham, 1947 V.S. (1890 C.E.)
Place	:	Purbai Dharamshala in Limbdi (Wadhwan)
Guru	:	Pujyashri Zaversagar Shriji Maharaja
Vadi Diksha	:	Jeth Vad Saatam, 1947 V.S. (1891 C.E.)
Place	:	Purbai Dharamshala in Limbdi (Wadhwan)
Pradata (Given by)		Pujya Panyaasshri Hetavijayji Maharaja
Guruvirah*	:	Maun Ekadashi, Maagshar Sud Agyaras 1948 V.S. (1891 C.E.)
Place	:	Limbdi
Ganipad	:	Jeth Sud Teras, 1960 V.S. (1904 C.E.) Place: Ahmedabad
Panyaaspad	:	Ashaadh Sud Dasam, 1960 V.S. (1904 C.E.) Place: Ahmedabad
Upadhyayapad	:	Vaishakh Sud Dasam, 1974 V.S. (1918 C.E.) Place: Surat (Time: Early Morning)
Acharyapad	:	Vaishakh Sud Dasam, 1974 V.S. (1918 C.E.) Place: Surat (Time: Morning)
End of His Remarkable Journey	:	Vaishakh Vad Paacham, 2006 V.S. (1948 C.E.) Place : Surat, Sheth Shree Manchubhai Dipchand Jain Dharmashala Limada's Upashray
Agnisanskar	:	Vaishakh Vad Chhath, 2006 V.S. (1948 C.E.) Place - Surat (Middle of City, Opp. Aagam Mandir)

V.S.: Vikram Samwat (The Vikram Samvat is a calendar system that is used by the Hindu and Sikh community in several parts of the Indian subcontinent. It is based on the solar sidereal years and lunar months.)

Agnisanskar: Cremation Rights

ગુજરાતી પ્રવચનો

વિ.સં. ૧૯૮૮ થી ૨003 સુધી અનુયોગદ્વાર - અષ્ટક પ્રકરણ - ધર્મબિન્દુ પ્રકરણ - પંચાશકજી - ભગવતીજી - યોગશાસ્ત્ર - શ્રી ચન્દ્રકેવલી ચરિત્ર - વિંશતિ સ્થાન પ્રકરણ - શાસ્ત્રવાર્તા સમુચ્ચય - શાંતિનાથ ચરિત્ર - ષોડશક પ્રકરણ - સંબોધ સપ્તતિ - સિરિસિરિવાલકહા - સ્થૂલભદ્ર ચરિત્ર - ધર્મરત્ન પ્રકરણ ગ્રન્થો તથા અન્ય વિષય આધારિત પ્રવચનોનું ૭000 ફુલસ્કેપ પેજ પ્રમાણ સાહિત્ય ગુજરાતી ભાષામાં પ્રાપ્ય છે.

गुजराती प्रवचन

वि.सं. १९८८ से २००३ तक अनुयोगद्वार–अष्टक प्रकरण–धर्म बिंदु प्रकरण–पंचाशकजी–भगवतीजी–योगशास्त्र–श्री चन्द्रकेवली चरित्र–विंशति स्थानक प्रकरण – शास्त्रवार्ता समुच्चय – शांतिनाथ चरित्र–षोडशक प्रकरण–संबोध सप्तति–सिरिसिरिवालकहा–स्थूलभद्र चरित्र–धर्मरत्न प्रकरण ग्रंथ तथा अन्य विषय पर आधारित प्रवचनो का ७००० फूल स्केप पेज प्रमाण साहित्य गुजराती भाषा में उपलब्ध है ।

Gujarati Pravachan (Sermons in Gujarati)

A full seven thousand pages worth content on sermons delivered on several themes and subjects as follows are available at present : V. S. 1988 to 2003

Anuyoga Dwar - Ashtha Prakaran - Dharmabindu Prakaran - Panchaashakji - Bhagwatiji - Yoga Shastra - Shri Chandra Kevali Charitra - Vishanti Sthaan Prakaran - Shastra Varta Samucchay - Shantinath Charitra - Shodashak Prakaran - Sambodh Saptati - Sirisirivaalkaha - Sthulbhadra Charitra - Dharmaratna Prakaran

જ્ઞાનપરબો - ૨૭

અજીમગંજ (બંગાળ) - અમદાવાદ (નાગજી ભૂદરની પોળ-શાહપૂર) ઉજ્જૈન (માલવા) - ઉદયપુર (મેવાડ) - ખંભાત - ગોધરા - ચાણસ્મા - છાણી - જામનગર - ઝગડીયા - ઝીઝુડીયા - ડુંગરપુર - પરાસલીતીર્થ - પાટણ - પાલીતાણા - બારડોલી - બૌધાન - મુંબઈ - રતલામ - રાજકોટ - રાણપુર - રાધનપુર - લુણાવાડા - વઢવાણ - સાંલડી - સુરત (હરીપુરા-ગોપીપુરા)

ज्ञानपरब - २७

अजीमगंज (बंगाल) – अहमदाबाद (नागजी भुदरजी पोल–शाहपुर) उज्जैन (मालवा)–उदयपुर (मेवाड)–खंभात –गोधरा–चाणस्मा–छाणी–जमनगर–झगडीया–झीझुडीया–डुंगरपुर–परासलीतीर्थ–पाटण–पालीताणा–बारडोली–बौधान–मुंबई–रतलाम–राजकोट–राणपुर–राधनपुर–लुणावाडा–वढवाण–सांलडी–सुरत (हरीपुरा एवं गोपीपुरा)

Gyaan Parab (Library projects initiated by Pujyashri) – 27

Azeemganj (Bengal) - Ahmedabad (Naagji Bhudar ni Pol- Shahpur) - Ujjain (Malwa) - Udaipur (Mewaad) - Khambhat - Godhra - Chanasma - Chhani - Jamnagar - Jhagadiya - Jhijudiya - Dungarpur - Parasalitirth - Patan - Palitana - Bardoli - Baudhaan - Mumbai - Ratlam - Rajkot - Raanpur - Radhanpur - Lunawada - Wadhwan - Saldi - Surat (Haripura) & Gopipura

શ્રુતજ્ઞાન પ્રકાશન કરતી પૂજ્યશ્રી પ્રેરીત સંસ્થાઓ

વિ.સં.૧૯૬૪ થી ૧૯૮૮ સુધીમાં સ્થાપિત સંસ્થા.

શેઠ દેવચંદ લાલભાઈ જૈન પુસ્તકોદ્ધારક ફંડ - સુરત, શ્રી જૈનાનંદ પુસ્તકાલય-સુરત, શ્રી આગમોદ્ય સમિતી-ભોંયણી, શ્રી ઋષભદેવ કેશરીમલજી પેઢી-રતલામ, શ્રી હિંદી જૈન સાહિત્ય પ્રચારક ફંડ - અજીમગંજ, શ્રી જૈનામૃત સમિતી - ઉદયપુર, શ્રી નગીનભાઈ મંછુભાઈ જૈન સાહિત્યોદ્ધારક ફંડ-સુરત, શ્રી સિધ્ધચક્ર સાહિત્ય પ્રચારક સમિતી-મુંબઈ, હિન્દી સાહિત્ય પ્રકાશન - કલકત્તા, જૈન પુસ્તક પ્રચારક સંસ્થા-સુરત

श्रुतज्ञान प्रकाशन करनेवाली पूज्यश्री प्रेरित संस्थाए

वि.सं. १९६४ से १९८८ तक में स्थापित संस्था

शेठ देवचंद लालभाई जैन पुस्तकोध्धारक फंड–सुरत, श्री जैनानंद पुस्तकालय–सुरत, श्री आगमोद्य समिती–भोंयणी, श्री ऋषभदेव केशरीमलजी पेढी–रतलाम, श्री हिंदी जैन साहित्य प्रचारक फंड–अजीमगंज, श्री जैनामृत समिती–उदयपुर, श्री नगीनभाई मंछुभाई जैन साहित्योद्धारक फंड–सुरत, श्री सिध्धचक्र साहित्य प्रचारक समिती–मुंबई, हिन्दी साहित्य प्रकाशन–कलकत्ता, जैन पुस्तक प्रचारक संस्था–सुरत

Institutions devoted to Pujyashri's Vision

Various Publication firms, libraries and other institutions were founded, inspired by Pujyashri's vision from the year 1964 V.S. to 1988 V.S.

- Sheth Devchand Lalbhai Jain Pustakodharak Fund, Surat
- Shri Jainanand Pustakalaya, Surat
- Shri Aagamodya Samiti, Bhoyni
- Shri Rushabhdev Kesarimalji Pedhi, Ratlam
- Shri Hindi Jain Sahitya Pracharak Fund, Azeemganj
- Shri Jainamrut Samiti, Udaipur
- Shri Naginbhai Manchhubhai Jain Sahityodharak fund - Surat
- Shri Siddhachakra Sahitya Pracharak Samiti, Mumbai
- Hindi Sahitya Prakashan, Kolkatta
- Jain Pustak Pracharak Sanstha, Surat

જિનાલય-ઉપાશ્રયની પૂજ્યશ્રીએ પ્રેરણા કરી, સર્જકોએ શાસન સેવા સંસ્થા સ્થાપી

•જૈન તપગચ્છ ઉપાશ્રય - ગુજરાતી ધર્મશાળા - ગુજરાતી દેરાસર - રતલામ
•જૈન તપગચ્છ ઉપાશ્રય - શ્રી વિનયમણી જીવન જ્ઞાનમંદિર - કલકત્તા
•શ્રી દેવબાગ-લક્ષ્મી આશ્રમ ઉપાશ્રય-જ્ઞાનભંડાર-આયંબિલ ભવન - ભોજન શાળા - જૈન વિદ્યાર્થી ગૃહ જામનગર
•જૈન તત્ત્વબોધ પાઠશાળા-સુરત , રાજનગર જૈન ધાર્મિક શિક્ષણ સંસ્થા-અમદાવાદ
•શીલોત્કીર્ણ આગમ મંદિર-પાલીતાણા , તામ્રપત્ર આગમ મંદિર-સુરત
•શ્રી સિદ્ધચક્ર ગણધર મંદિર-પાલીતાણા , સ્વાધ્યાય મંદિર-પાલીતાણા
•શ્રી તારંગાજી તીર્થમાં દેવકુલીકામાં પ્રતિષ્ઠા

जिनालय-उपाश्रय की प्रेरणा करने पर, सर्जको ने शासन सेवा संस्थाकी स्थापनाकी

•जैन तपगच्छ उपाश्रय–गुजराती धर्मशाला–गुजराती देरासर–रतलाम.
•जैन तपगच्छ उपाश्रय–श्री विनयमणी जीवन ज्ञान मंदिर–कलकत्ता.
•श्री देवबाग लक्ष्मी आश्रम उपाश्रय–ज्ञानमन्दिर–आयंबिल भवन, भोजन शाला–जामनगर.
•जैन तत्वबोध पाठशाला–सुरत, राजनगर जैन धार्मिक शिक्षण संस्था–अहमदाबाद
•शीलोत्कीर्ण आगम मंदिर–पालीताणा. ताम्रपत्र आगम मंदिर – सुरत
•श्री सिद्धचक्र गणधर मंदिर – पालीताणा, स्वाध्याय मंदिर – पालीताणा
•श्री तारंगाजी तीर्थ में देवकुलीका में प्रतिष्ठा

Development of Jinalayas and Upashrayas

A notable influence of Pujyashri's inspiration can be seen in the establishment of Jinalayas and Upashrayas across India.

- Jain Tapagachha Upashraya, Gujarati Dharmashala, Derasar - Ratlam
- Jain Tapagachha Upashraya – Shri Vinaymani Jeevan Gyanmandir – Kolkatta
- Shri Devbaug Laxmiashram Upashraya. Gyanbhandar, Ayambilbhavan, Bhojanshala - Jain Vidhyarathi Gruh - Jamnagar
- Jain Tatvabodh Pathshala – Surat, -Rajnagar Jain Dharmik Sikshan sanstha – A'bad
- Shilotkirna Aagammandir – Palitana, Tamrapatra Aagammandir – Surat
- Gandhar mandir – Palitana, Swadhyay mandir - Palitana
- Shri Tarangaji Tirth Devkulika Maa Pratishtha

ઉપધાન તપ

વિ.સં.૧૯૬૫ થી ૧૯૯૮ સુધીમાં યેવલા - સુરત (૩) - પાલીતાણા (૬) - રતલામ (૨) - સાદડી-મુંબઈ આદિ ક્ષેત્રોમાં હજારો શ્રાવક શ્રાવિકાઓએ ઉપધાન તપની આરાધના ઉપાસના કરી.

उपधान तप

वि.सं. १९६५ से १९९८ तक में येवला–सुरत (३)–पालीताणा (६)–रतलाम (२)–सादडी–मुंबई आदि क्षेत्रो में हजारो श्रावक श्राविकाओं उपधान तप की आराधना उपासना में जुड़े

Updhaan Tapa

Thousands of pious Shravakas and Shravikas observed the Updhaan Tapa organized under the dedicated guidance of Pujyashri between the years 1965 V.S. and 1998 V.S.

Yevla Surat (3) Palitana (6) Ratlam (2) Sadadi Mumbai

પૂજ્યશ્રી પ્રેરિત શાસન પ્રભાવક - પ્રતિકારક સંસ્થાઓ

- દેશવિરતિ ધર્મ આરાધક સમાજ
- શ્રી રત્નસાગરજી જૈન વિદ્યાશાળા સ્થાયી નિભાવ ફંડ
- શ્રી નવપદ આરાધક સમાજ
- ધી યંગમેન જૈન સોસાયટી
- જૈન પ્રાચિન સાહિત્ય પ્રદર્શન

पूज्यश्री प्रेरीत शासन प्रभावक-प्रतिकारक संस्थाएँ

- देशविरति धर्म आराधक समाज
- श्री रत्नसागरजी जैन विद्याशाला स्थायी निभाव फंड
- श्री नवपद आराधक समाज
- धी यंगमेन जैन सोसायटी
- जैन प्राचिन साहित्य प्रदर्शन

Jain Organizations working in the direction of Pujyashri's Principles

- Deshvirati Dharma Adharak Samaj
- Shri Ratnasagarji Jain Vidyashala Sthayi Nibhav Fund
- Navpad Aradhak Samaj
- The Youngman Jain Society
- Jain Pracheen Sahitya Pradarshan

पुत्र के लक्षण पारणे में

CHARISMA IN A CRADLE

પુત્રના લક્ષણ પારણે

કાચ-સાબુ કાપડના વેપારનું મથક એટલે કર્પટ વાણિજય નગર-કપડવંજનગર, ગુજરાતનું ઔદ્યોગિક મથક, મગનભાઈ જમનાબેનનું શ્રાવકગુણ સંપન્ન આદર્શ જીવન

૧. દ્વિતીય પ્રસૂતીના સમયે વૃષભ સ્વપ્નનું દર્શન.

૨. નવમાસ સુધી ગર્ભ સંસ્કરણના હેતુથી અનેક રાસ-ચરિત્ર-ધર્મકથાનું શ્રવણ કરાવતાં મગનભાઈ, વિ.સં. ૧૯૩૧ અષાઢ વદ અમાસની રાત્રીએ હેમચન્દ્રનો જન્મ થયો. પુત્ર પ્રસવની ખુશાલીમાં અનેક વધામણીઓ.

૩. પારિવારિક જયોતીષ શ્રી શુકલાજી તથા કાશીના પંડીત હેમચન્દ્રની જન્મ કુંડળીને જોઈ હરખિત થઈ રહ્યા છે. અમાસના જન્મેલ બાળક પુણ્યશાળી-પ્રભાવક પરમ સૌભાગ્યશાળી હોય છે.

काच-साबुन-कपडे के व्यापार का केन्द्र याने कर्पट वाणिज्य-कपडवंज नगर, गुजरात का औद्योगिक केन्द्र, मगनभाई-जमनाबेन का श्रावक गुण संपन्न आदर्श जीवन।

१. द्वितिय प्रसूती के समय वृषभ स्वप्न का दर्शन।

२. नवमाह तक गर्भ संस्करण के लिये अनेक रास-चरित्र-धर्मकथा का श्रवण करवाते मगनभाई, वि.सं. १९३१ अषाढ वदी अमावस्या की रात्री में हेमचन्द्र का जन्म हुआ, पुत्र जन्म की खुशीमें अनेक बधाईयाँ।

३. पारिवारिक ज्योतिष श्री शुकलाजी एवं काशी के पंडित हेमचन्द्र की जन्म कुंडली को देखकर हर्षित हो रहे है, अमावस्या के दिन जन्मा हुआ बालक अत्यंत पुण्यशाली प्रभावक एवं परम सौभाग्यशाली होता है।

There was a time when Kapdvanj was a commercial capital of Gujarat, widely known for the trade of glass, soaps and textiles. A glance into the ideal Shravak life of Maganbhai and Jamnabai

1 Rushab Dream Darashan at the time of Second Delivery.

2 Maganbhai reciting Raas, religious stories and sketches for nine long months to Jamnabai, a mother-to-be.

3 And on one blessed night, on Ashadh Vad Amaas 1931 V.S., Hemchandra was born to them.

Birth of a son was welcome with celebrations and festivals A Pandit of Kashi & Shuklaji an Astrologer known to the family, studied Hemchandra's horoscope and declared, “One who is born on this new moon night shall be virtuous, immensely inspirational and will have boundless fortune.”

जननी जने तो भक्तजन,
का दाता, का शूर...!!!

BLESS THOU MOTHER WHO BEARS IN HER WOMB A DEVOTEE, A BRAVE WARRIOR AND A PHILANTHROPIST!

જનની જણે તો ભક્તજન, કાં દાતા, કાં શૂર.!!!

હેમચન્દ્રને પાંચ વર્ષની ઉંમરે કપડવંજની સરસ્વતી વિદ્યાલયમાં ભણવા મોકલ્યા.

૧. રજાઓના દિવસે માતૃ-પિતૃભક્ત હેમચન્દ્ર પિતાની દુકાને જતો, દુ:ખીના દુ:ખ જોતાં હૃદય દ્રવી ઉઠે, પરોપકારી સ્વભાવથી દુકાને બેઠા દીન દુ:ખીઓને દાન આપે છે.

૨. સમવયસ્ક બાળકો સાથે ગિલ્લી દંડાની રમત રમતાં નગરપાલિકાએ રાત્રીના પ્રકાશ અર્થે મૂકેલ ફાનસ અન્ય બાળકથી ફૂટી ગયું, અચાનક જમાદારનું ત્યાંથી પસાર થવાનું થયું, અન્ય બાળકો નાસી છૂટયા, નિર્ભીક હેમચન્દ્ર ત્યાંજ ઉભો રહ્યો, જમાદારે કડક અવાજે કહ્યું આ ફાનસ કોને ફોડયું? કાચ ઉઠાવ!!! નિર્ભીકતાથી જવાબ આપ્યો, ફાનસ મે ફોડયું નથી તેથી હું કાચ ઉઠાવીશ નહી, જમાદાર સાહસિકતા જોઈ અચંબિત થઈ ગયા.

૩. વડીલબન્ધુ મણીલાલ તથા હેમચન્દ્ર પિતાજી સાથે પ્રતિદિન સામાયિક સ્વાધ્યાય આદિ કરે છે. હીતશિક્ષા મેળવે છે.

૪. ગળે ગુમડું થયું તોય દર્દનો સીસકારો નહી, માઁનો હાથ લાગતાં ફૂટી ગયું તોય પ્રસન્ન વદન.

हेमचन्द्र को पाँच वर्ष की उम्र में कपडवंज के सरस्वती विद्यालय में अध्ययन के लिये भेजा

१. अवकाश के दिनों में मातृ पितृ भक्त हेमचन्द्र पिताश्री की मदद के लिये दुकान जाते है और दुःखीयों के दुःख को देखकर हृदय द्रवीत हो उठे ऐसे परोपकारी स्वभाव से दुकान पर बेठे हुए दीन-दुःखीओं को दान देते है।

२. समउम्र के बालकों के साथ गिल्ली डंडा खेलते समय नगर पालिका के द्वारा रात्रीमें प्रकाश के लिये लगाया हुआ लालटेन किसी अन्य बालक से फूट गया, अचानक ही दरोगा का वहाँ से निकलना हुआ, अन्य बालक भाग गये, नीडर हेमचन्द्र वहाँ पर ही खडा रहा । दरोगा ने कडक अवाज में कहा यह लालटेन किसने फोडा ? काँच उठाओ !!! निडरता से उत्तर दिया ''लालटेन मैने नही फोडा, ईसलीये में काँच नहीं उठाऊंगा'', दरोगा साहस देखकर अचंभित हो गया ।

३. ज्येष्ठ भ्राता मणीलाल तथा हेमचन्द्र पिताजी के साथ प्रतिदिन सामायिक, स्वाध्याय आदि करते हे, हीतशिक्षा प्राप्त करते है।

४. गले मे गठान हुई तो भी दर्द का अहेसास नही, माँ का हाथ लगने पर गठान फूट गई, तो भी प्रसन्न चित्त रहे, दुःख का नामो निशान भी नही।

At the age of five Hemhandra was admitted to a local school, Saraswati Vidyalaya.

1 During the holidays Hemchandra, a devoted son, used to lend a helping hand in his father's shop. A sincere philanthropist since childhood, he gave away goods in charity to the poor and the wretched.

2 Once while playing in the streets with other boys of neighbourhood, someone managed to break a streetlamp. Noticing that it was broken, all the boys, except Hemchandra, fled the scene. A Jamadar happened to pass by and spot the damage. As a way of punishment, he asked Hemchandra to pick up the pieces. Hemchandra stood his ground and humbly replied, “I have not broken the lamp and therefore I shall not pick up the pieces.”Jamadar was at once astounded with the little boy's courage.

3 Hemchandra regularly joined his elder brother and father for Samayik and Swadhyaya (religious studies)

4 His mother accidently burst a painful boil that grew on his neck. He was in utter agony but he maintained his cool and his content face and didn't show the slightest sign of pain.

वैराग्य की राह पर...

ON THE PATH OF ABSTINENCE...

વૈરાગ્યની વાટે

૧. પિતાશ્રીએ લઘુવયે જ સિદ્ધાચલજી પ્રતિ અહોભાવ પ્રગટાવ્યો હતો, અવાર-નવાર સિદ્ધાચલની યાત્રાએ સાથે લઈને આવતા, મહીમા સમજાવતા.

૨. સ્થાવર તીર્થની યાત્રા પછી જંગમતીર્થની યાત્રારૂપે તલેટીએ ગુરુમહારાજ પાસે વૈરાગ્યરસભર વાણી શ્રવણ કરાવી. મુનિશ્રી ઝવેરસાગરજી મ.સા. સાથે પત્રવ્યવહાર દ્વારા અનેક હીત શિક્ષાઓ મેળવતાં હતાં, સ્વગત ભાવોને પ્રદર્શિત કરતાં સંસારની અસારતા પિતાશ્રીને જણાવી.

૩. પિતાશ્રીની સંમતી હતી, કીન્તુ માતુશ્રીનો મોહ લગ્ન કરાવવાના અનેક પ્રયાસો કરી રહ્યો છે.

૪. સ્વજનોનું પીઠબળ પ્રાપ્ત થતાં ચૌદ વર્ષની ઉંમરે હેમચન્દ્રના માણેકબાઇ સાથે બાળવિવાહ થયા

१. बालवय में ही सिद्धाचलजी के प्रति अहोभाव प्रगटाया था, बार–बार सिद्धाचल की यात्रा के लिये पिताश्री साथ में लेकर आते थे, महीमा समझाते थे ।

२. स्थावर तीर्थ की यात्रा पश्चात जंगम तीर्थ की यात्रा स्वरुप तलेटी पर गुरु महाराज के पास वैराग्यरसभर वाणी श्रवण करवाई, मुनिश्री झवेरसागरजी म.सा. के साथ पत्र व्यवहार द्वारा अनेक हीतशिक्षाएँ प्राप्त करते थे, स्वयं के मनोगत भावों को प्रदर्शित करते हुए संसार की असारता पिताजी को बतलाई।

३. पिताश्री की संमति थी, किंतु माताश्री का मोह विवाह करवाने के अनेक प्रयास कर रहे है ।

४. स्वजनो के दबाव के कारण चौदह वर्ष की उम्र में हेमचन्द्र का माणेकबाई के साथ बाल विवाह संपन्न हुआ ।

1 Since childhood he greatly revered Siddhachalji. Every now and then he took a pilgrimage there with his father.

2 Hemchandra gradually developed a deep-seated interest in Gurumaharaja's sermons and teachings, following which he wrote as well as received letters from Munishri Zaversagarji M.S. His spiritual education was shaped by and by as he made his father realize the meaninglessness of worldly life.

3 His father conceded to his decision of renouncing the world as a Sadhu, but his mother wanted him to be married instead.

4 Eventually, Hemchandra married Manekbai at the age of fourteen

*M.S. – Maharaj Saheb

मन मेरा जुडा संयम के रंग में

I LEAN INTO YOUR DIVINE LOVE, O LORD!

મારું મન લાગ્યું સંયમમાં.

૧. વડીલ બન્ધુ મણીલાલના પત્ની ભરયૌવનવયે સ્વર્ગગામી થયા, તે દિનથી મણીલાલને પિતાશ્રી દ્વારા મળેલો વૈરાગ્ય વધુ ઉદ્દિપ્ત બન્યો, રાત્રે કલાકો સુધી પુત્રો સંયમ અંગીકાર કરવા સંસાર કારાવાસમાંથી છૂટવા પિતાશ્રી સાથે ચર્ચાઓ કરતાં.

૨. મણીલાલની તબિયત સારી ન હોવાથી ચિકિત્સાના બ્હાના હેઠળ બંને બાળકોને અમદાવાદ દાદીના ઘરે જવા રવાના કર્યા.

૩. બંને બન્ધુઓ પિતાશ્રી સાથેની ચર્ચા-સંકેત પ્રમાણે પૂ. નીતીવિજયજી મ. (પૂ. મૂળચંદજી મ.ના શિષ્ય) પાસે આવ્યા, પૂજયશ્રીએ કર્મ-ભવિતવ્યતાના યોગે હેમચન્દ્રને દીક્ષા આપવા ના પાડી.

૪. મણીલાલની દીક્ષા રાજનગરમાં થઈ ગઈ, મુનિ મણીવિજયજી મ.સા. તરીકે ઘોષિત થયા.

१. ज्येष्ठ भ्राता मणीलाल की पत्नि भर योवनवय में स्वर्गवासी हुई, उस दिन से मणीलाल को पिताश्री द्वारा प्राप्त हुआ वैराग्य और मजबुत बना, रात्री में घंटो तक दोनों पुत्र संयम अंगीकार करने तथा संसार कारावास मे से छूटने के लिए पिताश्री के साथ वार्तालाप करते थे ।

२. मणीलाल का स्वास्थ्य ठीक न होने के कारण चिकित्सा के बहाने दोनों पुत्रो को अहमदाबाद दादी के घर भेजा ।

३. दोनो बन्धु पिताश्री के साथ की चर्चा संकेत अनुसार पू. नीती विजयजी म. (पू.मूलचन्दजी म.सा. के शिष्य) के पास आये. पूज्यश्री ने कर्म भवितव्यता के योग से हेमचन्द्र को दीक्षा प्रदान करने से इन्कार कर दिया ।

४. मणीलाल की दीक्षा राजनगर में हो गई ।मुनि मणीविजयजी म.सा. नाम दिया गया ।

1 Hemchandra's elder brother Manilal lost his wife to death at an early age. This event sparked a sense of uselessness of worldly life in him. Subsequently, both the sons stayed up late nights to discuss their renunciation with their father. They were determined to break free from the worldly prison and ascend the stairway to salvation.

2 Both the brothers set out to Ahmedabad at their grand mother's house with an excuse to see a doctor owing to Manilal's poor health.

3 As per discussion with father Here they met with Pujyashri Nitivijayji M.S. (then a disciple to Pujyashri Mulchandji M.S.) However, Hemchandra was denied priesthood initially

4 Manilal was bestowed with priesthood and his Diksha (Initiation Ceremony) was effectuated in Rajnagar. (Ahmedabad) and new name was declared as Pujyashri Mani Vijayji M.S.

मन संसार से विरक्ति की ओर

AND I DRIFT AWAY...AWAY FROM THIS WORLDLY ROADS

મને સંસાર શેરી વિસરી રે

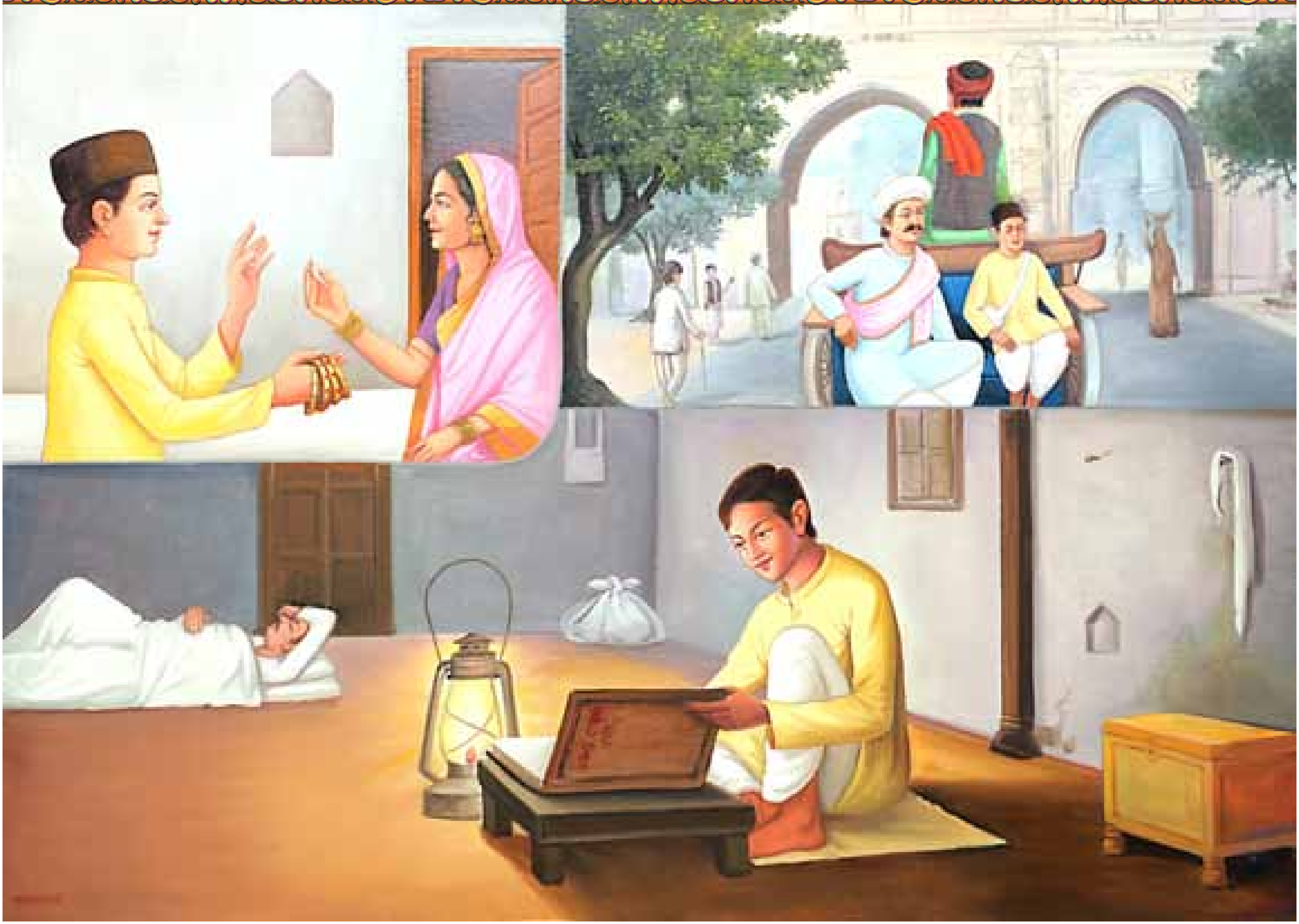

હેમચન્દ્ર વડીલબંધુની દીક્ષા બાદ સતત સંસાર કારાગૃહમાંથી નીકળવા મનોમંથન કરી રહ્યા છે.

૧. માણેકબાઈ એ પોતાનું આભૂષણ તૂટી ગયું હતું, તેને સમારકામ કરાવવા અંગે વાતચીત કરી.

૨. પિતાજી સાથે વાતચીત કરી પિતા-પુત્ર આભૂષણ ઘડાવવા અમદાવાદ પહોચ્યા.

૩. રાત્રી વિશ્રામ અર્થે વિદ્યાશાળામાં આવ્યા, હેમચન્દ્રનું મન ચકરાવે ચડયું હતું, દીક્ષા કેવી રીતે લેવી? જંબૂસ્વામીના રાસનું પુસ્તક જોઈ, સંપૂર્ણ રાત્રિ દરમ્યાન તેનું વાંચન કર્યું, વાંચને વૈરાગ્યમાં વૃધ્ધિ કરી, પ્રાતઃ કાલે પિતાશ્રીને ચારિત્ર અંગીકારનો સંકલ્પ દર્શાવ્યો, પિતાજીએ સહર્ષ સંમતી પાઠવી, આભૂષણ તૈયાર થવામાં ૪-૫ દિવસની વાર હતી પિતા-પુત્રએ અમદાવાદથી લીંબડી જવા પ્રયાણ કર્યું

हेमचन्द्र ज्येष्ठ बंधु की दीक्षा के बाद सतत संसारकारागृह में से निकलने केलिये प्रयास कर रहे है ।

१. एक दिन माणेकबाई का आभूषण टुट गया था, उसको सुधरवाने के लिये बातचीत की ।

२. पिताजी के साथ में बातचीत की, पिता–पुत्र आभूषण बनवाने अहमदाबाद पहूँचे ।

३. रात्री मे विश्राम के लिये विद्याशाला में आये, हेमचन्द्र का मन विचारधारा में डूब गया, दीक्षा किस तरह से ले ? पास में जंबुस्वामी के रास की पुस्तक रखी थी, संपूर्ण रात्री दौरान उसका वांचन किया, फलस्वरुप वैराग्य मे वृद्धि हुई, प्रात:काल में पिताश्री को संयम स्विकार का संकल्प दर्शाया, पिताश्री ने सहर्ष सहमति प्रदान की, आभूषण तैयार होने में ४–५ दिन की देर थी, पिता–पुत्र ने अहमदाबाद से लींमडी के लिये प्रयाण किया ।

After his elder brother's Diksha, Hemchandra was ever more determined to move away from the worldly affairs of his life.

1 Some days had passed, when Manekbai approached Hemchandra about mending a broken piece of jewellery.

2 Hemchandra with his father travelled to Ahmedabad to get the jewellery repaired.

3 As night descended upon the lively land, they came to Vidhyashala to take shelter. Hemchandra's feelings were conflicted and he thought about alternatives of renouncing. Right beside him was a book about Jambuswami;s Raas (life and character). This inspired him more and his determination grew stronger than ever before. In the morning he tried to explain his father his perspective on Diksha. After which his father consented and gladly granted blessings for his chosen pursuit. The jewellery would take a couple of days to be mended, so father and son set out from Ahmedabad towards Limbdi.

संयम का संकल्प सफल हुआ
THE DEVOUT DETERMINATION
સંયમનો સંકલ્પ સફળ બન્યો

લીંબડી મુકામે પૂ. ગુરૂદેવશ્રી ઝવેરસાગરજી મહારાજાના સાનિધ્યમાં પહોચ્યા, સર્વવાત વિદિત કરી, ગુરુરાજે પ્રશ્નો પૂછયા, દૈવિક સંકેત આધારીત ચારિત્ર આપવા સંમતી આપી, શ્રી સંઘને વાત કરી.

૧. બે દિવસના મહોત્સવ પૂર્વક પુરબાઈ જૈન ધર્મશાળા મધ્યે ચતુર્વિધ સંઘ સમક્ષ દીક્ષા પ્રદાન થઈ, પુત્રમુનિને વિશુદ્ધ સંયમ પાળવા અંગે વિનંતી કરી કપડવંજ ગયા, કપડવંજમાં કાગારોળ મચી.

૨. માતા જમનાબેન ચારિત્ર નહી છોડાવાની શરતે પુત્ર મુનિના દર્શનાર્થે ગયા, ગુપ્ત સ્થાને મળ્યા પછી મોહ વિલીન થયો, અંતરના આશીર્વાદ આપ્યા.

૩. સસરા રણછોડભાઈએ કોર્ટનો આશરો લીધો, માતા પિતા મુનિ આનંદસાગરજી તમામની સાક્ષી લેવાઈ, અંતમાં કોર્ટે વેશ યથાવત્ રાખી પુખ્તવયના (૧૮ વર્ષ) ન થાય ત્યાં સુધી ઘરે જઈ સંયમ પાળવાનો હૂકમ જારી કર્યો.

लींबडी में पू. गुरुदेव श्री झवेरसागरजी महाराजा के सानिध्य में पहूँचे सारी बात से अवगत कराया, गुरुवर ने प्रश्नोत्तर तथा दैविक संकेत के आधार पर संयम स्वीकार की स्वीकृती प्रदान की, श्री संघ से बात की

१. दो दिन के महोत्सवपूर्वक पुरबाई जैन धर्मशाला में चतुर्विध संघ के समक्ष दीक्षा प्रदान की, हेमचन्द्र से 'मुनि आनंद सागर' बने, मगनभाई ने दीक्षा के बाद गुरुदेव की आज्ञा लेकर,पुत्र मुनि को विशुद्ध संयम पालन के विषय में चर्चा कर कपडवंज के लिये प्रस्थान किया, कपडवंज में धमाल मच गई ।

२. माता जमनाबेन चारित्र नहीं छुडवाने की शर्त पर पुत्र मुनि के दर्शनार्थ गये, गुप्त स्थान पर मिलने के पश्चात मोह विलिन हो गया, अंतर के आशीष की अमीवृष्टि की ।

३. ससुरजी रणछोडभाई ने कोर्ट का आश्रय लिया, माता-पिता, मुनि आनंदसागर सभी की गवाही ली गई, अंत में कोर्ट ने वेश यथावत् रखकर जब तक वयस्क (१८ वर्षके) न हो जाये तब तक घर जाकर संयम पालने का आदेश जारी किया ।

At Limbdi, they visited Pujyashri Zaversagarji M.S. and after a session of deep interrogation with Hemchandra, at last Pujyashri sanctioned his permission for Diksha.

1 Likewise, Hemchandra's Diksha rites were performed accompanied with a two-day celebration and events at Purbai Jain Dharamshala in Limbdi. His priesthood name was chosen –Muni Shri Anandsagar.

Back home in Kapadvanj Maganbhai broke the news of Hemchandra's Diksha to his family.

2 A few days later, his mother Jamnabai, goes to see her son (now a Muni) and changes her perspective on Sanyaas. and give her blessings from heart.

3 Ranchhodbhai (Hemchandra's father-in-law prior to his Diksha) decided to deal with the situation with a legal battle against Hemchandra (now, Muni Shri Anandsagar). Holding the entire family in witness, the court declared the verdict whereby Muni Shri Anandsagar was to resume his life with his family till the age of eighteen. Here he was allowed to observe Saiyam, and preserve the sanctity of his character as a monk.

वैरागी को राग भी रागी नही बना सका

ON THE PATH OF SALVATION, YOU DON'T LOOK BACK...

વૈરાગીને રાગીઓ રંગી ન શકે

સસરાજી કોર્ટના હૂકમથી ઘરે લાવ્યા છતાં વેશ મૂકવાની વાત કરતાં નથી, કોર્ટના હૂકમ પ્રમાણે ઘરે અલગ ઓરડામાં રહે છે, તે સ્થાને સંસારી માતા કે પત્નીને આવવાની અનુમતી નથી.

૧. રણછોડભાઈનો રોષ શમ્યો નથી. હેમચન્દ્રનો સાધુવેશ છોડાવીને રહીશ, અઘોરીબાવાને સર્વવાત કરી, પૈસા આપી કામ ગુટીકા ખરીદી.

૨. રણછોડભાઈએ પુત્રી માણેકને કામગુટીકાનો પ્રભાવ અને વાપરવાની વિધિ સમજાવી દીધી.

૩. પાક્ષિક ઉપવાસના પારણે ત્રણ દિવસ સુધી કામગુટીકા દૂધમાં આપવા લાગી.

૪. મુનિ આનંદસાગરને ગંધ આવી ગઈ, તેમણે આરાધનાનું જોર વધારી દીધું, વાસના વિકાર પર વિજય મેળવવા ઝઝૂમવા લાગ્યા.

ससुरजी कोर्ट केआदेश से घर लाये, फिर भी मुनिश्री वेश परिवर्तन की बात नहीं करते, कोर्ट के आदेशानुसार घर में अलग कमरे में रहते है, वहाँ पर स्वयं की संसारी माताजी तथा पत्नी को भी आने की इजाजत नहीं थी ।

१. रणछोडभाई का क्रोध शांत नहीं हुआ, हेमचन्द्र को साधुवेश छुडवाकर रहुँगा, अघोरी बाबा को सारी बात बताई, पैसे देकर कामगुटीका खरीदी ।

२. रणछोडभाई ने अपनी पुत्री माणेक को सारी विधि और प्रभाव समझा दीया।

३. सांसारिक पत्नि पाक्षिक उपवास के पारणे तीन दिन तक कामगुटीका दूध में देने लगी ।

४. मुनि आनंदसागर को कुछ आशंका हुई, उन्होने आराधना में अभिवृद्धि कर दी, वासना विकार पर विजय प्राप्त करने के प्रयास करने लगे ।

The verdict of the court could not bind the untarnished chastity in the character of Muni Shri Anandsagar. Once home, he made it specific to pursue his stay where he would limit his routine to one isolated room. His mother and wife (prior to Diksha) were prohibited to enter. He abstained from worldly relations.

1 Ranchhodbhai father in law was yet to give up. He procured an aphrodisiac capsule from a local warlock.

2 He handed the capsule to his daughter Manekbai and gave her precise instructions as to how she must administer it.

3 Manekbai mixed it with the milk that Muni Anandsagar was to drink after a day fast. This went on for three consecutive days.

4 Soon the Muni realized that something was fishy and started practising celibacy stronger than ever and did not budge from abstinence.

बेटा!
आगमो का ख्याल रखना

O CHILD! SERVE THY LIFE
FOR AAGAM, WILL YOU?

બેટા ! આગમોનો ખ્યાલ રાખજે

૧. ૧૦ માસના દીક્ષાપર્યાયી મુનિ આનંદસાગર તથા વડીદીક્ષા દાતા પંન્યાસ હેત વિજયજી મ.સા., મુનિ ઝવેરસાગરજી મ. સાહેબને નિર્યામણા કરાવી રહ્યા છે. અંત સમયે ગુરૂદેવે કહ્યું : ''બેટા! આગમોનો અભ્યાસ કરજે, જિનશાસનમાં અત્યારે આગમ અભ્યાસીનો દુકાળ પડયો છે. તું પૂર્વભવમાં પૂર્વધર આત્મા હતો.'' પ્રથમ ચાતુર્માસ લીંબડીમાં થયું.

૨. ગુરૂદેવ પરલોકની વાટે વિહરી ગયા, લીંબડીશ્રીસંઘે અદ્ભૂત પાલખીયાત્રા કાઢી, સંયમ સ્મરણાર્થે મહોત્સવ કર્યો. હવે શ્રી સંઘને જણાવી વિહાર કર્યો.

૩. ગુરુની વાતને વિસ્મૃત કર્યા વિના તેનો વિનિશ્ચય કરી, વિચારધારામાં આગળ વધવા લાગ્યા.

१. १० माह के दीक्षा पर्यायी मुनि आनंदसागर तथा बडीदीक्षा दाता पंन्यास हेतविजयजी म.सा. मुनि झवेरसागरजी म. साहेब को निर्यामणा करवा रहे है, अंत समय में गुरुदेव ने कहा ''बेटा! आगमो का ख्याल रखना, जिनशासन में ईस समय आगम अभ्यासी का अकाल हूआ है, तु पूर्व में पूर्वधर की आत्मा था ।'' प्रथम चातुर्मास लींबडी में किया था।

२. गुरुदेव ने परलोक के पथ पर प्रयाण किया, लींबडी श्रीसंघ ने अद्भूत पालखी यात्रा निकाली, संयम अनुमोदनार्थ महोत्सव किया, फिर श्रीसंघ को विदित कर विहार किया ।

३. गुरु की बात को विस्मृत किये बिना विनिश्चय कर के गुरु वचनकी विचारधारा में आगे बढने लगे ।

1 When ten long months had been passed in pure piety, Muni Shri Anandsagar was to be initiated as a priest again. The honours were proceeded by Pujya Panyaas Shri Hetvijayji M.S. by the grant of Muni Shri Zaversagar M.S. Towards the end of the ceremony, Gurudev fervently besought him to serve his cause in preserving the preserver of Jain Dharma,The Aagam. The first chaturmas four months stay was done at Limbdi.

2 Alas, Gurudev breathed his last! Limbdi Shri Sangha (Jain community in Limbdi) organized a grandiose march in the remembrance of paramount virtues reflected in Gurudev's life. Following this Muni Shri Anandsagar proceeded his Vihar on the new path of life.

3 Gurudev had passed, but his message was still alive like a fire in his heart and he furthermore engaged his vision in that direction.

आगम सेवा से आगमोद्धारक कहलाये

AAGAMODHARAK - THE ARDENT APOSTLE OF AAGAM

આગમ સેવા થકી આગમોદ્ધારક કહેવાયા

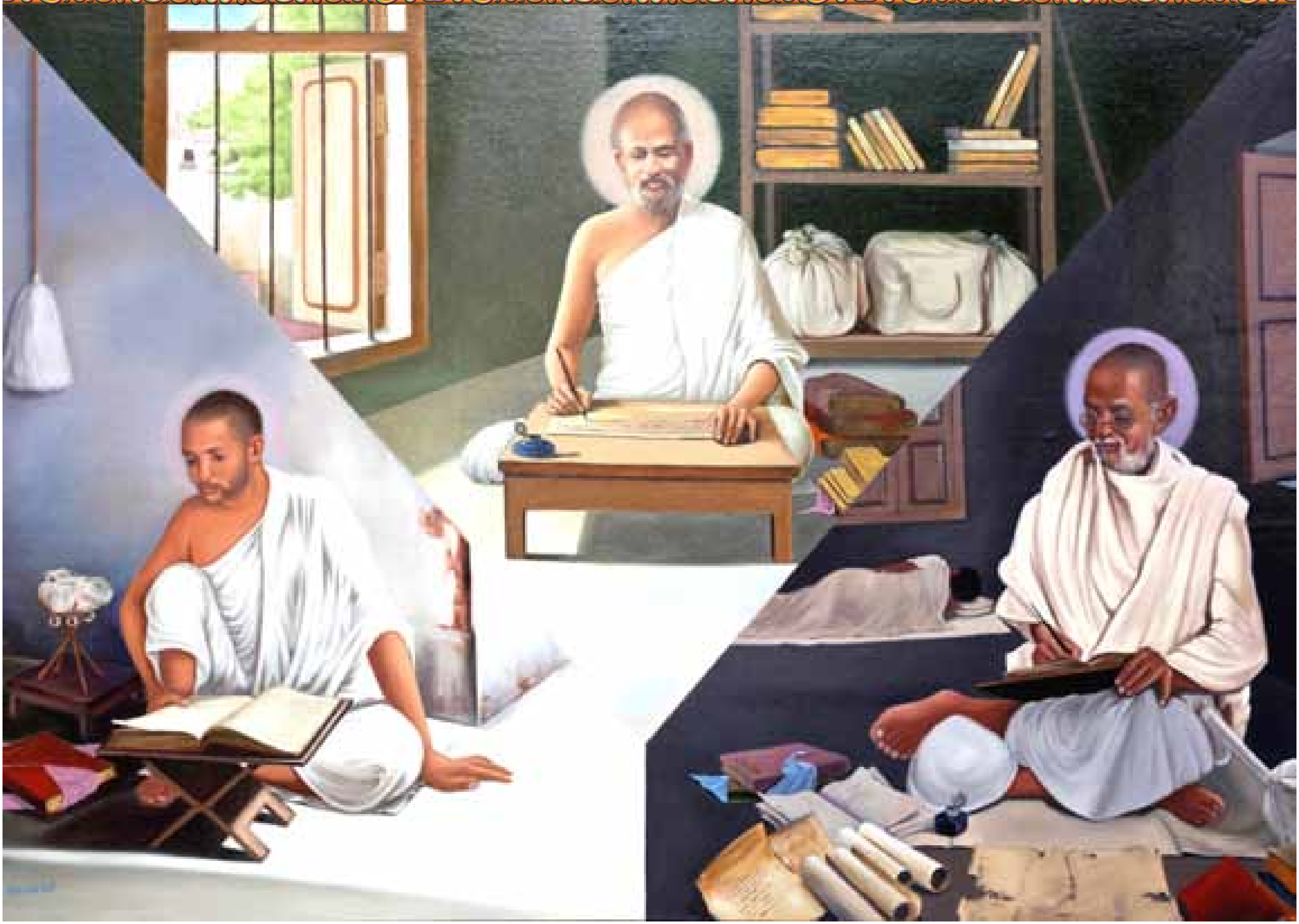

ગુરુદેવના વચનને સાર્થક કરવા અનેક પ્રયત્નો કર્યા, સર્વ પ્રથમ વ્યાકરણાદિનો અભ્યાસ કર્યો, આગમ અભ્યાસની કળામાં પારંગત બન્યા, છેલ્લા શ્વાસ સુધી આગમ સંશોધન - સંપાદન - શ્રુત સંવર્ધનનું કાર્ય કરતાં રહ્યાં, જીર્ણ-શીર્ણ પ્રતિઓને ઠેક-ઠેકાણે મેળવીને ગ્રન્થોનું પરિમાર્જન કર્યું, જ્ઞાનભંડારોના સંચાલકોની મુત્સદ્દીગીરી સામે ઝઝૂમી મુદ્રણયુગને પ્રચલિત કર્યો, આજે પૂજ્યશ્રીએ રોપેલા આંબાની મીઠી કેરીઓનું સર્વગચ્છ-સંપ્રદાય-સમુદાય આચમન કરે છે. જ્ઞાનના ઉપકરણોની જયણા અને જ્ઞાનાચારના અતિચાર ટાળવા પૂર્વક આગમો મુદ્રિત કરાવ્યા, ક્યારેય જ્ઞાનાભ્યાસાર્થે સાવદ્ય (ફાનસ-મીણબત્તી-દીવો) સાધનનો આંશિક ઉપયોગ કર્યો નથી.

गुरुदेव के वचनो को सार्थक करने के लिये अनेक प्रयत्न किये, सर्वप्रथम व्याकरण आदि का अभ्यास किया, आगम अभ्यास की कला में पारंगत बने, अंतिम श्वास तक आगम संशोधन–श्रुत संवर्धन के कार्य करते रहे, जीर्ण–शीर्ण प्रतिओ को आपस में मिलाकर ग्रन्थो का परिमार्जन किया, ज्ञान भंडारो के संचालको की मनमानी को महात करने मुद्रण युग को प्रचलित किया, आज पूज्यश्री के द्वारा बोये गये आम्रवृक्ष की मीठी आमका सर्वगच्छ–संप्रदाय–समुदाय रसास्वाद ले रहे है । ज्ञान के उपकरणों की जयणा और ज्ञानाचार के अतिचार से बचके आगम मुद्रित करवाये, कभी भी ज्ञानाभ्यास के लिये सावद्य (लालटेन–मोमबत्ती–दीपक) साधनो का आंशिक उपयोग भी नही किया ।

He started endeavouring towards bringing his promise to Gurudev into effect. Initially he learnt Sanskrit Grammar and attained a lasting grasp over it. Later he became an adept in Aagam studies which he pursued as a lifelong goal. His sole purpose now was to research and recreate the existing knowledge on Aagam. He painstakingly collected manuscripts and copies from different sources and compiled them. He pioneered in refining and printing the many volumes of Aagam. During these years he refrained from using lamps or candles for his study to avoid Gyanachar Atichar which would pose a serious transgression to the Jain philosophy. The existent knowledge on Aagam today owes a great deal to the invaluable efforts contributed by Muni Shri Anandsagarji M.S.

सागरजी महाराज न होते तो श्रुतज्ञान का क्या होता???

THE SAVIOUR OF SHRUTGYAAN

સાગરજી મહારાજ ન હોત તો શ્રુતજ્ઞાનનું શું થાત ???

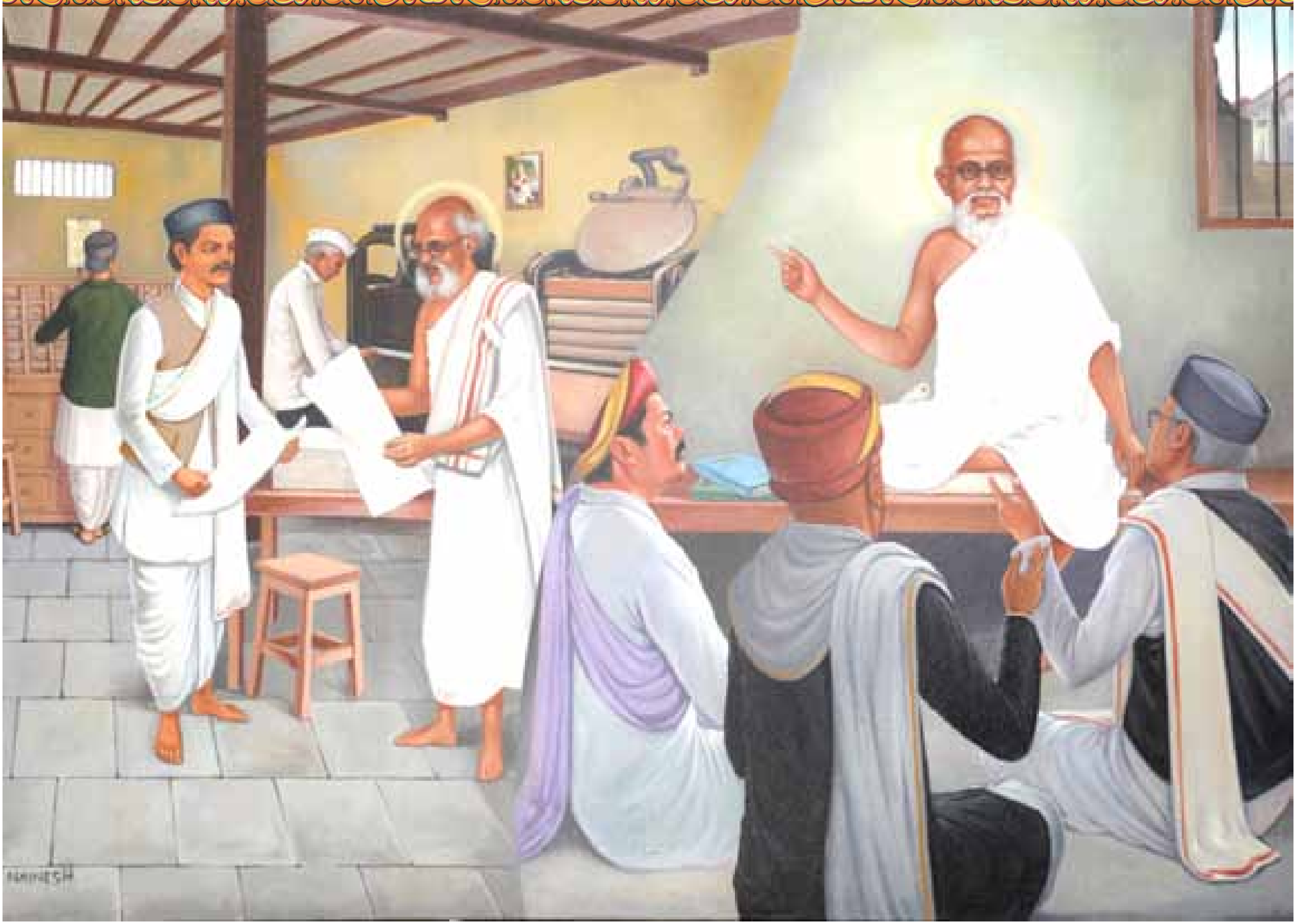

આગમો (ટીકા-ભાષ્ય-ચૂર્ણી-નિર્યુક્તિ-મૂળ) અન્ય ગ્રન્થો પ્રાકૃત-સંસ્કૃત-હિન્દી-ગુજરાતી-અંગ્રેજી આદિ અનેક ભાષાઓમાં મુદ્રણ કરાવી શ્રુતજ્ઞાનની સરિતાઓને વહેતી કરી

•સંશોધન , સંપાદન ગ્રન્થો ૧૯૮ (૧૦ લાખ શ્લોક પ્રમાણ)

•નવ્ય સર્જન ગ્રન્થો ૨૨૩ (૯૦ હજાર શ્લોક પ્રમાણ)

•૮૪ ગ્રન્થોમાં લખેલ વિદ્વદ્ભોગ્ય સંસ્કૃત પ્રસ્તાવના (૨૦ હજાર શ્લોક પ્રમાણ)

•સંસ્કૃત - પ્રાકૃત વાંચન ૨૦ લાખ શ્લોક પ્રમાણ

•૪૫ આગમ ગ્રન્થો પર બાવન વિષયોનું વર્ગીકરણ

•આગમિક અલ્પ પરિચિત સિદ્ધાંત કોશનું સર્જન

•૧૪૬ની સંખ્યામાં સંસ્કૃત-પ્રાકૃત-હિન્દી-ગુજરાતી- ચૈત્યવંદન-સ્તવન-સજ્ઝાય રચ્યા

•લઘુસિદ્ધપ્રભા મધ્યમસિદ્ધ પ્રભા-સિદ્ધપ્રભાવ્યાકરણ- લઘુત્તમ નામકોશની રચના

आगमो (टीका-भाष्य-चूर्णी-निर्युक्ति-मूल)-प्रकरण ग्रंथो, अन्य ग्रन्थो, प्राकृत-संस्कृत-हिन्दी-गुजराती-अंग्रेजी आदि पंचांगी अनेक भाषाओं में मुद्रण करवा के श्रुतज्ञान की सरिता बहाई ।

•संशोधन संपादन ग्रंथ-१९८ (१० लाख श्लोक प्रमाण)

•नवीन सर्जन ग्रंथ-२२३ (९० हजार श्लोक प्रमाण) गद्य-पद्य

•विद्वद्भोग्य संस्कृत प्रस्तावना ८४ ग्रन्थोमें लीखी (२० हजार श्लोक प्रमाण)

•संस्कृत - प्राकृत वांचन-२० लाख श्लोक प्रमाण से अधिक

•४५ आगम ग्रंथो पर बावन विषयों का वर्गीकरण

•आगमिक ''अल्प परिचित सिद्धांत कोश'' का सर्जन

•संस्कृत-प्राकृत - हिंदी - गुजराती चैत्यवंदन - स्तवन - सज्झाय १४६ की संख्या में रचे,

•लघु सिद्ध प्रभा - मध्यम सिद्ध प्रभा - सिद्ध प्रभा व्याकरण - लघुत्तम नामकोश की रचना.

A many chaptered volume on Aagam (i.e. Criticism, Commentary, Origin and so on) along with some other volumes were printed in a plethora of languages including Prakrit, Sanskrit, Hindi, Gujarati and English.

- 198 Research and edited volumes worth of approximately 10 lakh shlokas
- 223 Originally composed volumes worth of 90 thousand shlokas (including prose as well as poetry)
- 84 volumes with Prefaces written in scholarly Sanskrit worth of 20 thousand shlokas
- Readings in Sanskrit and Prakrit (20 lakh shlokas)
- Categorization of 52 subjects from volumes of 45 Aagam
- An Opus called Aagamik "Alpa Parichit Siddhant Kosh" (A treasury of short introduction to the principles of Aagam)
- Composition of 146 Chaityavandan, Stavan (devotional songs), Sajhaay (hymns) in Sanskrit, Prakrit, Hindi as well as Gujarati.
- Composition of Laghusiddhaprabha, Madhyamsiddhaprabha and Siddhaprabha Vyakarana, Laghuttam Naamkosh (concise dictionary).

"१५०० साल बाद वीर वाणी
के वारसदारो की आगम वाचना"

AAGAM VACHANA –
THE SCION OF VEER BREAKS
AN ERA OF SILENCE

૧૫૦૦ વર્ષ બાદ વીર વાણીના વારસદારોની આગમ વાચના

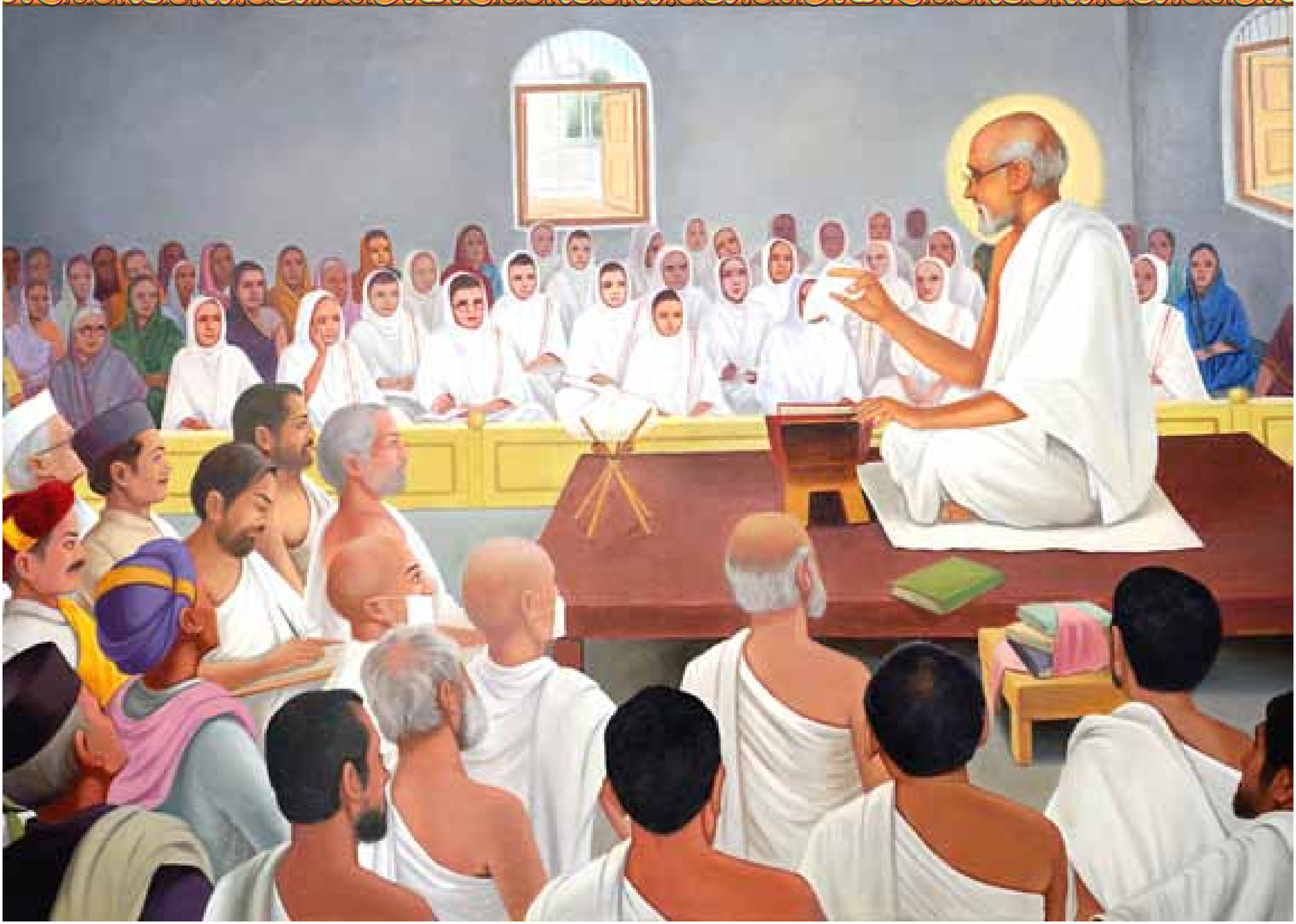

વિ.સં. ૧૯૭૧ થી ૧૯૭૭ દરમ્યાન અમદાવાદ-કપડવંજ-સુરત-પાલીતાણા-પાટણ-રતલામ જેવા ક્ષેત્રોમાં છ-છમાસ પર્યન્ત, પ્રતિદિન ૪ થી ૫ કલાક પ્રતાધારે, ધૂપ-દીપ-સમેત, અનુયોગપૂર્વક ૨,૩૨,૨૦૦ શ્લોક પ્રમાણ આગમવાચના થઈ. ચતુર્વિધ સંઘ સમેત સ્થાનકવાસી-તેરાપંથ-ત્રિસ્તુતિક-ખરતર-અંચલ-પાર્શ્વચન્દ્ર તથા તપાગચ્છીય હજારો શ્રમણ-શ્રમણીગણને શ્રુતનો વારસોવાચના દ્વારા આવ્યો, આગમ વાંચન પદ્ધતિ શીખવી.

वि.. सं. १९७१ से १९७७ दौरान अहमदाबाद – कपड़वंज – सुरत (2) – पालीताणा – पाटण – रतलाम जेसे क्षेत्रों में छः छः मास पर्यन्त, प्रतिदिन ४ से ५ घण्टे, प्रताधार पर, धूप – दीप सहित, अनुयोग पूर्वक २,३२,२०० श्लोक प्रमाण आगम वाचना हुई, चतुर्विध संघ सहित स्थानकवासी – तेरापंथी – त्रिस्तुतिक – खरतर – अंचल – पार्श्वचन्द्र तथा तपागच्छीय हजारो श्रमण – श्रमणीगण को श्रुत की वीरासत वाचना के झरीये प्रदान की, आगम वांचन पद्धति सिखाई।

Between the years 1971 and 1977 V.S., 2.32.200 Aagam Shlokas were religiously read accompanied by felicitous rituals in various places –Ahmedabad, Kapadvanj, Surat, Palitana, Patan, Ratlam and so on. These Vachana sessions went on for six months at a pace of 4 to 5 dedicated and relentless hours per day.

He irradiated the knowledge not only unto Chaturvidh sangh (that comprises of Sadhu-Sadhvi-Shravak-Shravika), but also to monks and nuns from thousand other clans and sects like Sthanakvasi, Terapanthi, Tristutik, Khartar, Achal Gachh Parshvachadra and Tapagachha.

Not only this, he also educated the rightful aspirants about the precise and correct method of Aagam Vachana and Aagam Vanchan (Aagam Study)

नवकार नाभि कमल में

ELIXIR OF NAVKAAR MANTRA

નવકાર નાભિ કમલમાં

પૂજ્યશ્રીને નવકારવાળી કે જપપટ્ટ સાથે જાપ કરતાં જોયા નથી, આગમોક્ત મન્ત્ર સાધના કે પંચ પ્રસ્થાન સૂરીમન્ત્રની પીઠીકા કરી નથી, માંત્રિક-તાંત્રિકોનો પડછાયો લીધો નથી, વિશુદ્ધ સંયમની ઉપાસના-સાત્ત્વિકતા અને અજપાજાપના પ્રભાવે ચમત્કારો સર્જવા નથી પડયા, પરંતુ સહજતાથી સર્જાઈ જાય છે. અજીમગંજના નગર શેઠના પુત્રને સર્પદંશથી મુકત બનાવ્યો, સુરતના અમરચંદ સાકેરચંદ મદ્રાસીના સુપુત્ર ખીમચંદના કોઢ રોગને વૈદ્ય દૂર ન કરી શકયા, તે કોઢ રોગ પુણ્ય પ્રભાવથી દૂર થયો. અનેક તન્ત્ર-મન્ત્રના નિવારણ કર્યા હતાં. જે વાત દવાથી ન બની તે વાત દૂવાથી બની, મન્ત્ર-તન્ત્ર નહી નવકારના પ્રભાવથી.

कभी भी नवकारवाली या जाप संपुट के समक्ष जाप करते किसी ने देखा नहीं, आगमोक्त मंत्र साधना या पंच प्रस्थान सूरी मंत्र की पीठीका नहीं की, मांत्रिक – तांत्रिको की सहाय कभी भी पूज्य श्री ने लीया नहीं, फिर भी विशुद्ध संयम की उपासना – सात्विकता और अजपा जाप के प्रभाव से चमत्कारों का सर्जन करना नहीं पड़ा, परंतु सहजता से सर्जन हो जाता था, अजीमगंज के सेठ के पुत्र को सर्पदंश से मुक्त किया, सुरत के अमरचंद साकेरचंद मद्रासी के सुपुत्र खीमचंद के कुष्ठ रोग को वैद्य दूर नहीं कर सके, वह कुष्ठ रोग पूज्यश्री के प्रभाव से दूर हुआ, अनेक तंत्र – मंत्र का निवारण पुण्य प्रभाव से होता था, जो बात दवा से नहीं बनी वो बात दुआँ से बनी, मन्त्र – तन्त्र नहीं नवकार प्रभावसे।

It was never that one saw Pujyashri chanting Navkaar Mantra, Aagamokt Mantra or Panch Prasthan Suri Mantra. Never did he subscribe to any form of black magic or chanting to aid him in his pursuit of celibacy and sanctity. He did not have to accomplish anything with extravagant effort because it was in his very nature to be the way he chose. Testimonies to this miraculous power come through an instance when Nagarsheth's son in Azeemganj was cured of poisonous snakebite; in Surat Amarchand Sakerchand Madrasi's son Khimchand who suffered from leprosy was also healed under Pujyashri's sway. Similarly many others who were failed by sorcery and medication, were restored to health merely by the power of Navkar mantra

सूर्यपुर का स्वागत और सूरी पद का सूर्योदय

A GRAND WELCOME AT SURYAPUR AND THE RISE OF SURIPAD

સૂર્યપુરનું સ્વાગત અને સૂરીપદનો સૂર્યોદય

(૧) સુરતની જૈન જનતા-ક્ષત્રિયકુલો-અન્ય ઈતરધર્મીઓની આસ્થાનું કેન્દ્ર હતાં. પૂજ્યશ્રીનું જે સ્વાગત સુરતના સંઘોએ કર્યુ હતુ, તે અજોડ અદ્ભૂત હતુ. ૫૭ સાચા જરીઆના સાંબેલા, ૫૭ દેશીવાદ્યો-૫૭ અંગ્રેજી વાદ્ય મંડળીઓ-સાચા હીરા-મોતી-પન્ના-માણેકની ગહૂંલીઓ તથા વધામણાં થયા, પ્રથમ દિને ૪૦૦ મણ લાડવાની પ્રભાવના થઈ, આઠ દિવસ સુધી સામૈયુ ચાલ્યુ, જેમાં આઠ દિવસ સુધી સંઘ ભક્તિ થઈ, આવુ અલૌકીક સામૈયુ સાંભળ્યું નથી.

(૨) પૂ. પંન્યાસશ્રી સત્યવિજયજી મ.સા.ના ક્રિયોદ્ધાર બાદ સાગર શાખાની સંવેગી પરંપરામાં સૂરીપદ પર કોઈ આરોહણ થયા ન હતાં, વિ. સં. ૧૯૭૪ના વૈશાખ સુદ-૧૦ ના પરોઢે યોગોદ્વહન કરી દેવસૂર તપાગચ્છની પરંપરાના પ્રથમ આચાર્ય શ્રી સાગરાનંદ સૂરીશ્વરજી મહારાજા થયા. સુરતમાં સૂરીપદ પ્રદાનની પ્રથમ ઘટના હતી.

१. सुरत की जैन जनता – क्षत्रियकुल – अन्य जैनेत्तर धर्मीओं की आस्था के केन्द्र थे, पूज्यश्री का स्वागत सुरत के संघो ने किया था वो अजोड़ – अद्भूत – अलौकिक था, ५७ असली जरी की झांखीया, ५७ देशी वाद्ययंत्र, ५७ वाद्यमंडलीया – असली हीरे – मोती – पन्ना माणेककी गहूँलीयाँ तथा वधामणा करते हुए, ४०० मण लड्डु की प्रभावना हुई, आठ दिन तक सामैया चला, आठ दिन तक संघ भक्ति हुई, ऐसा अद्भूत सामैया सुनने में आता नही है। यह सर्वप्रथम हूआ होगा

२. पू. पंन्यास श्री सत्यविजयजी म.सा. के पश्चात् सागर शाखावर्ती संवेगी परंपरा में सूरीपद पूज्योने स्वीकार नही कीया, परंतु वि. सं. १९७४ में वैशाख सुदी १० को प्रातः काल में योगोद्वहन कर के देवसूर तपागच्छ की उज्जवल परंपरा के प्रथम आचार्य सागरानंद सूरीश्वरजी महाराजा हुए, निःस्पृह शिरोमणी थे, सुरत के इतिहास में अद्भूत देदिप्यमान उत्सव हुआ।

1 Surat, Suryanagri as it was known with all its gleaming rays of sects and religions –Jain, Kshtriyas and other –gave a grand welcome to honour Pujyashri's visit. An astounding arrangement was made which remains unmatched till date.

57 authentic Sambela made out of Jari work; 57 traditional instruments; 57 orchestra groups; Gahunli made out of pure gold, emarld, ruby pearls and diamonds.

8000 kg worth of Laddoos were distributed as Prabhavana and an eight day Samaiyu, Swamivatsalya feast was also arranged. It was a “one of its kind” event of its time.

2 After Kriyodhaar by Pujya Panyas Shri Satyavijayji M.S., there was no one in the tradition who ascended to the status of Suripad for hundreds of years. However at the daybreak of Vaishakh Sud Dasam, 1974 V.S., the Devsur Tapagachh regime was introduced to the First Acharya –Acharya Shri Sagaranand Surishwarji Maharaja. It was a great cause in the history of Surat city and called for a grand, resplendent celebration.

ऐतिहासिक महासंघ

MAHASANGH : A HISTORICAL MILESTONE

ઐતિહાસિક મહાસંઘ

પૂજ્યશ્રીના ચરણોમાં તન-મન-ધન સમર્પણ કરી દીધા હતા, જેઓ શાસનના અનેક કાર્યમાં અગ્રેસર રહ્યા હતા, સ્વદ્રવ્યથી સાતે ક્ષેત્રોના સિંચન કરેલા હતાં, તેવા પરમભક્ત જામનગર વીશા ઓશવાલ જ્ઞાતિય શેઠ પોપટલાલ ધારશીભાઈ તથા ચુનીલાલ લક્ષ્મીચંદે આયોજીત ૩૬ દિવસીય સૌરાષ્ટ્રના છ'રીપાલક તીર્થનો યાત્રાનો પ્રયાણ પ્રસંગ તથા અન્ય સંઘો.

•સં. ૧૯૬૫ મુંબઈથી અંતરીક્ષજી તીર્થ, ઝવેરી અભેચંદ સ્વરૂપચંદ પરિવાર આયોજીત

•સં. ૧૯૭૧ પાટણથી ભીલડીયાજી તીર્થ - શ્રી સંઘ આયોજીત છ'રી પાલક યાત્રા સંઘ

•સં. ૧૯૭૬ સુરતથી સિદ્ધગિરી તીર્થ સંઘ, ઝવેરી જીવનચંદ નવલચંદ પરિવાર આયોજીત

•અમદાવાદ - રાજનગરથી શત્રુંજય મહાતીર્થનો સંઘ - શેઠ માણેકલાલ મનસુખભાઈ (માકુભાઈ શેઠ) સં.૧૯૯૧

•સમગ્ર સૌરાષ્ટ્રના તીર્થોનો છ'રીપાલક મહાસંઘ - શેઠ પોપટલાલ ધારશીભાઈ તથા ચુનીલાલ લક્ષ્મીચંદ સં.૧૯૯૪

पूज्यश्री के चरणो में तन–मन–धन समर्पित कर दिया था, जिससे अनेक शासन के कार्य में अग्रसर रहे थे, स्वद्रव्य से सातो क्षेत्रों का सिंचन किया था, ऐसे परम भक्त जामनगर बीशा ओसवाल ज्ञातिय शेठ पोपटलाल धारशीभाई तथा चुन्नीलाल लक्ष्मीचंद द्वारा आयोजित ३६ दिवसीय सौराष्ट्र का छ:री पालित तीर्थयात्रा का प्रयाण प्रसंग एवं अन्य पैदलयात्रा संघ

•सं. १९६५ मुंबई से अंतरीक्षजी तीर्थ – झवेरी अभेचंद स्वरूपचंद परिवार आयोजित

•सं. १९७१ पाटण से भीलड़ीयाजी तीर्थ का छ'री पालित संघ

•सं. १९७६ सुरत से सिद्धगिरी तीर्थ – झवेरी जीवनचंद नवलचंद परिवार आयोजित

•सं. १९९१ अहमदाबाद – राजनगर से शत्रुंजय महातीर्थ का छ'रीपालक महासंघ – सेठ माणेकलाल मनसूखभाई (माकुभाई सेठ)

•सं. १९९४ समग्र सौराष्ट्र के तीर्थो का छ:री पालित महासंघ – शेठ पोपटलाल धारशीभाई तथा चुन्नीलाल लक्ष्मीचंद

In 1994 V.S. two of Pujyashri's most unwavering and staunch followers from Jamnagar Visha Oswal Samaj –Sheth Popatlal Dharshibhai and Chunilal Laxmichand –organized a 36 day Chharipalak Tirthyatra around Saurashtra region and set out to mark an astounding success.

Other Chharipalak Sangh

- From Mumbai to Antarikshji Tirth –by Zaveri Abheychand Swarupchand Parivar, 1965 V.S.
- From Patan to Bhiladiyaji Tirth –by Jain Sangh, 1971 V.S.
- From Surat to Siddhgiri Tirth –by Zaveri Jivanchand Navalchand Parivar ,1976 V.S.
- From Rajnagar - Ahmedabad to Shatrunjay Mahatirth –by Sheth Maneklal Mansukhbhai (Mankubhai Sheth), 1991 V.S.
- From Jamnagar to samasta sorashatra jain shwetamber temple and tirath by sheth popatlal Dharshibhai and Chunilal Laxmichand V.S. 1994.

सत्य के सहारे अंतरीक्ष
तीर्थ में विजय.

A GLORIOUS VICTORY
AT ANTARIKSHJI

સત્યના સથવારે અંતરીક્ષ તીર્થમાં વિજય

શેઠ અભેચંદ સ્વરૂપચંદ ઝવેરી પરિવાર આયોજીત મુંબઈ અંતરીક્ષ તીર્થના છરીપાલક સંઘનો તીર્થ પરિસરમાં પ્રવેશ થયો. શ્રી સંઘમાં રથમાં પરોણાગત પ્રભુજીને પધરાવતા સમયે દિગંબરોએ દંગલ કર્યું, તીર્થ અમારૂં છે તેનો દસ્તાવેજી પુરાવા અમારી પાસે છે. મંજૂરી વિના ભગવાન અંદર લઈ જવાશે નહી, દિગંબરો ટોળુ લઈને આવ્યા, બાથમબાથી થઈ, મામલો કોર્ટમાં પહોચ્યો, અનેક વ્યક્તિઓને શારીરિક ઈજા થઈ. દોષારોપણ પૂજ્યશ્રી ઉપર કરવામાં આવ્યું, જજ સમક્ષ સાક્ષીઓ લેવામાં આવી, અમદાવાદ-મુંબઈ-અકોલા-ધૂલિયાથી શ્રાવકો તીર્થરક્ષા માટે આવ્યા, ભયભીત બનેલ શ્રાવકોએ જુક્નો આશ્રય લેવા કહ્યું, પૂજયશ્રીએ કહ્યું ''જો જેલની સજા થશે તો વેશ બહાર મૂકીને જઈશ બહાર આવીને પહેરી લઈશ, શાસનની હીલના નહી થવા દઉં''. જજે પૂછયું તમને કોણે માર્યુ ? ''હું પ્રભુની પ્રતિષ્ઠામાં વ્યસ્ત હતો. પાછળથી કોઈએ પ્રહાર કર્યો. મને ચહેરો દેખાયો નથી. નામ આપી શકતો નથી, પ્રહાર થયો છે. કોણે કર્યો તે ખબર નથી'', સત્યસભર જવાબ સાંભળી જજ પ્રભાવિત થયા, શ્વેતામ્બરોનો વિજય થયો. જજ પ્રતિદિન પૂજ્યશ્રી પાસે આવવા લાગ્યા.

सेठ अभेचंद स्वरूपचंद जवेरी परिवार आयोजित मुंबई से अंतरीक्षजी तीर्थ का छ:री पालित संघ का तीर्थ परिसर में प्रवेश हुआ, श्री संघ में रथ में चल बिराजीत प्रभुजी को स्थापित करते समय दिगंबरो ने दंगा किया, ''तीर्थ हमारा है इसके कागजात हमारे पास है, हमारी मंजुरी के बिना भगवान अंदर नहीं ले जा सकते,'' दिगंबरो कागजात देने की बजाय टोली लेकर आ गये, हाथापाई हुई, मामला कोर्ट में पहुँचा, अनेक व्यक्तियों को शारीरीक चोंटे आई.. दोषारोपण पूज्यश्री के उपर करने मे आया, जज समक्ष गवाही लेने में आई, अहमदाबाद - मुंबई - अकोला - धूलीया से अनेक श्रेष्ठी - श्रावक तीर्थ रक्षा के लिए आ गये, भयभीत श्रावकों ने पूज्यश्री को अनेक तरकीबें बताई, पूज्यश्री ने एक ही बात कही ''मुझे अगर जेल की सजा होगी तो मैं वेश बाहर रख कर जाऊँगा, परंतु शासन की हिलना नहीं होने दुंगा'' जज ने पूज्यश्री से पूछा 'आपको किसने मारा ?' पूज्यश्री ने कहा : 'मुझे आंख आगे मिली है पिछे के भाग में नहीं, मैं प्रभुजी की चल प्रतिष्ठा में व्यस्त था, पिछे से किसी ने प्रहार किया है, मुझे चेहरा दिखाई नहीं दिया इसलिये नाम नहीं बता शकता, प्रहार हुआ है पर किसने किया ये पता नहीं, सत्य सभर जवाब सुनकर जज प्रभावित हुआ, श्वेताबरों की विजय हुई, जज प्रतिदिन पूज्यश्री के सत्संग में आने लगे।

Sheth Abheychand Swarupchand Parivar led a mammoth task of Chharipalak Sangh from Mumbai to Antarikhsji Tirth. When the Sangh was about to enter the peripheries of Antarikshji, bearing venerated idol of Prabhuji in a Rath, some representatives of the Digambar sect stood in the way. They claimed the propriety of the Tirth and backed their claim with legal documents. A violent brawl followed. Many were injured and the issue was taken to the court. Pujyashri was accused of acting against the law and was called to the witness box for a trial. Best lawyers, Shravakas and followers from Ahmedabad, Mumbai, Akola and Dhulia fled to the scene. Pujyashri was interrogated about his injury to which he earnestly replied that he didn't know who had attacked him since he was hit from behind. His candid and honest response won the case for Shwetambar sect. He repeatedly said that he would be ready to go behind the bars but wouldn't tolerate any kind of humiliation to Jain Shaashan. Inspired by this, the judge in the session began attending Pujyashri's Pravachan regularly.

‘कार्यं साधयामि वा देहं पातयामि’

A DO OR DIE MISSION

કાર્યં સાધયામિ વા, દેહં પાતયામિ

કેશરીયાજી તીર્થના જિનાલયનો ધ્વજ દંડ જર્જરીત થઈ ગયો, નૂતન ધ્વજદંડ પ્રતિષ્ઠીત કરવા જતાં ત્રિકોણીયો જંગ સર્જાયો, દિગંબરોને થયુ શ્વેતામ્બરોની ધજા નહી હોય તો આતીર્થ અમારૂં થઈ જશે, પાંડાઓ (બ્રાહ્મણો)ને થયુ ધજા નહી ચડવા દઈએ. જેથી આ તીર્થ પડાવી લેવામાં સુગમતા રહેશે, મહીનાના મહીનાઓ નીકળી ગયા, ધ્વજદંડ પ્રતિષ્ઠીત થયો નહી, પૂજયશ્રી વિહાર કરતાં કેશરીયાજી તીર્થમાં પધાર્યા. ધ્વજદંડ અંગે વાતચીત કરી, ટ્રસ્ટગણે કાયરતાભરી વાતો કરી, પૂજયશ્રીને સમાચાર મળ્યા ધ્વજદંડ આવી ગયો છે, પણ ચડાવવાની હિંમત નથી. થોડા દિવસ વધુ સ્થિરતા કરી, સુયોગ્ય મુહૂર્તે ૨-૪ હિંમતવાલા શ્રાવકોને લઈ જઈ ધ્વજદંડ પ્રતિષ્ઠીત કરી દીધો, ઘણા વિરોધ થયા સંઘર્ષનો સામનો કરે તે સાગરજી, આજે પણ તે ધ્વજદંડ પ્રતિષ્ઠીત છે.

केशरीयाजी तीर्थ के जिनालय का ध्वजदण्ड जर्जरीत होनेसे उतारा गया, नूतन ध्वजदंड प्रतिष्ठित करते समय तीन पक्ष ने अपना स्वामित्व प्रस्थापित करने का प्रयास कीया, दिगंबरो को लगा कि श्वेतांबरो की ध्वजा नहीं होगी तो ये तीर्थ हमारा हो जायेगा, पांडा (ब्राह्मणों) को लगा कि ध्वजदंड नहीं चढ़ने देंगे, जिसके फलस्वरूप इस तीर्थ को ध्वस्त करने में सुगमता रहेगी, महीने बित गये परंतु ध्वजदंड की प्रतिष्ठा नहीं हुई, पूज्यश्री विहार करते हुए केशरीयाजी तीर्थ में पधारे, ध्वजदंड के विषय में चर्चा की, ट्रस्टीगण कायरताभरी बातें करने लगे, पूज्यश्री को समाचार मिले कि ध्वजदण्ड आ गया है, परंतु उसे चढ़ाने की हिंमत नहीं है, थोड़े दिन और स्थिरता रखी, सुयोग्य मुहूर्त में २-४ हिंमतवाले श्रावकों को ले जाकर ध्वजदण्ड प्रतिष्ठित कर दिया, बाद में बहुत विरोध हुआ, संघर्षों का सामना करे वह 'सागरजी' आज भी वह ध्वजदण्ड प्रतिष्ठित है।

Back in Kesariyaji Tirth, Jinalaya's Dhvajdand (flagpole) was in a dilapidated condition and had to be reinstalled. But the new installation was put back because Digambar and Brahamna community around the town were waiting to extort the Tirth. If the flags were lowered they could claim it in their name. When Pujyashri came across this situation during his Vihar, he decided to take the task in his hands. It was now a “Do or Die” situation. After some steady days they chose the right time and moment to accomplish the charge with the help of a bunch of brave Shravakas. Many attempts were made to resist this action but in vain. Even today the flag flies in pride to represent the valour of 'Sagarji' M.S.

जंगम लाइब्रेरी...

A LIVING, BREATHING LIBRARY

જંગમ લાઈબ્રેરી

જર્મનીના પ્રોફેસર બ્રાઉન ક્રાઉસે હિન્દુ સ્થાપત્ય ઉપર વિશારદ્ પદવી પ્રાપ્ત કરતાં હતાં. દેવાલયના અનેક અવયવોના રહસ્ય પર સંશોધન કરતાં, એક પ્રશ્ન ઉદ્દ્ભવ્યો, દેવાલયના ઉંબરા પાસે વાઘ-સિંહના મુખ જેવી હિંસક આકૃતી કેમ હોય છે.??? અનેકસંતો-વિદ્વાનો પાસે સમાધાન ન મળ્યુ, મહેસાણામાં બિરાજમાન જૈનાચાર્ય પાસે પ્રત્યુત્તર મળી શકે!!! પ્રોફેસર મહેસાણા આવ્યા, પૂજયશ્રી વ્યાખ્યાનમાં જવા તૈયાર થયા હતા, પ્રોફેસરને પરત ફરવાની ઉતાવળ હતી, ક્ષણવારમાં સ્વશિષ્યને ગ્રન્થનું નામ પાના-શ્લોક ક્રમાંક સાથે પ્રત્યુત્તર આપી પૂજયશ્રી પ્રવચનમાં ગયા, શિષ્યએ ગ્રન્થ આપ્યો, સંતોષપ્રદ જવાબ પ્રાપ્ત થયો. વર્ષોથી મુંઝવતો પ્રશ્ન હલ થયો, સહસા તે જર્મનીના મુખમાંથી શબ્દો સરી પડયા, આ તો હરતી-ફરતી (જંગમ) લાઈબ્રેરી છે.

जर्मनी के प्रोफेसर ब्राउन क्राउसे हिन्दु स्थापत्य उपर विशारद पदवी प्राप्त कर रहे थे, देवालय के अनेक अवयवों के रहस्य पर संशोधन करते समय एक प्रश्न उत्पन्न हुआ, जिनालय के द्वार पे वाघ–सिंह के मुख जेसी हिंसक आकृति'' क्यों होती है ?'' अनेक संत – विद्वानो के पास समाधान नहीं मिला, जानकारी प्राप्त हुई कि महेसाणा में विराजित जैनाचार्य के पास प्रत्युत्तर मिल सकता है। प्रोफेसर महेसाणा आये तब पूज्यश्री व्याख्यान में जा रहे थे, प्रोफेसर को वापस जाने की जल्दी थी, क्षणमात्र में शिष्य को ग्रन्थ का नाम – पृष्ठ – श्लोक क्रमांक के साथ प्रत्युत्तर बताकर पूज्य श्री प्रवचन में गये, शिष्य ने ग्रंथ दिया, उसके आधार पर संतोषप्रद उत्तर प्राप्त हुआ, वर्षो से उलझा हुआ प्रश्न आज हल हुआ, सहसा ही जर्मनी के मुँह में से शब्द निकल पड़े 'ये तो, चलती – फिरती (जंगम) लाइब्रेरी है''

Brown Krauss, a German professor, was researching on Hindu Architecture while pursuing a Visharad degree in the subject. He was interested in unravelling the mystery behind temple architecture when he stumbled upon a grinding question. He wanted to know the reason behind the tradition of placing sculptures of violent animals like lions and tigers at the entrance of the temples. After engaging with many scholars and experts when he did not get his answers, someone recommended him to seek Pujyashri's help in his quest. The professor came down to Mehsana to see Pujyashri personally. At that time Pujyashri was preparing to proceed towards his Pravachan session. The professor required an urgent answer and couldn't stay back for long. Pujyashri effortlessly instructed one of his disciples as to which shloka from a particular scripture could answer the professor's question. The professor was awestruck by his memory and knowledge. He exclaimed, “He is indeed an unprecedented specimen of a living, breathing library!”

विद्वानो की नजर में

A SCHOLAR'S OUTLOOK

વિદ્વાનોની નજરે

૧. પંડીત મદનમોહન માલવીયાજી પૂજ્યશ્રી સાથે સંસ્કૃત વ્યાકરણ સંબંધી ચર્ચા કરી રહ્યા છે. પૂજયશ્રીએ વ્યાકરણકારોની દ્રષ્ટિને સમજવા અનેક વ્યાકરણોનું પરીશીલન કર્યુ અને સ્વયં વ્યાકરણ રચ્યું.

૨. જર્મન પ્રોફેસર હર્મન જેકોબીએ કરેલા શ્રી આચારાંગ સૂત્રના અંગ્રેજી અનુવાદમાં કપોતપાક શબ્દનો અર્થ કબૂતરના માંસમાંથી નિર્મિત પાક કરી જૈન શાસ્ત્રોમાં ઔષધ માટે માંસાહારનું વિધાન છે. તેવુ પ્રતિપાદન કર્યુ પૂજ્યશ્રીએ ''પરિહાર્ય મીમાંસા'' નામની પુસ્તિકામાં તેનો જવાબ પ્રકાશિત કરી ઉત્સૂત્ર પ્રરૂપણાનું નિવારણ કર્યુ.

૩. મહાત્મા ગાંધીજી સાથે ત્રણ કલાક સુધી રાષ્ટ્રને ઉદ્યોગ નહી ઉદ્યમની આવશ્યકતા છે. તે વિષય પર ચર્ચા કરી, અંતમાં ગાંધીજીએ સંમતી દાખવી, ઉદ્યમથી જ દેશવાસી ભૂખમરા કે બેકારીમાંથી નીકળશે.

આમ, પૂજયશ્રી પાસે પ્રો. હીરાલાલ ર. કાપડીયા, પં મફતલાલ ઝવેરચંદ, પ્રભુદાસ બેચરદાસ પારેખ, પં. દલસુખ માલવણીયાજી જર્મનીના અનેક વિદ્વાનો પ્રશ્નની પિપાષા લઈ આવતા અને તૃપ્ત થઈ જતાં હતાં.

१. पंडीत मदनमोहन मालवीयाजी संस्कृत व्याकरण संबंधी चर्चा कर रहे है, पूज्यश्रीने व्याकरणकारों की दृष्टि को समझने के लिए अनेक व्याकरणों का परीशीलन किया, और स्वयं ने 'सिद्ध प्रभा' नामक व्याकरण – लघुत्तम नामकोश – अल्प परिचीत सिद्धांत कोश जैसे ग्रंथ बनाये।

२. जर्मन प्रोफेसर हर्मन जेकोबी के द्वारा किये श्री आचारांग सूत्र के अंग्रेजी अनुवाद में 'कपोतपाक' शब्द का अर्थ कबुतर के मांस में से निर्मित पाक करा, जैन शास्त्रों में औषध के लिये मांसाहार का विधान है, ऐसा प्रतिपादन किया, पूज्यश्रीने 'परिहार्य मीमांसा' नामक पुस्तिका में प्रत्युत्तर समाधान देकर उत्सूत्र प्ररूपण का निवारण किया।

३. महात्मा गांधीजी के साथ में तीन घण्टे तक राष्ट्र को 'उद्योग नही उद्यम की आवश्यकता है' इस विषय पर संगोष्ठी हुई, अंत में गांधीजी ने पूज्यश्री की बात में संमति जताई और स्वीकार किया, उद्यम से ही देशवासी को भूखमरी और बेकारी से छुटकारा मिलेगा, पूज्यश्री के पास प्रो. हीरालाल र. कापड़ीया, पं. मफतलाल जवेरचंद, प्रभुदास बेचरदास पारेख, पं. दलसुख मालवणीयाजी आदि अनेक विद्वान प्रश्न की पिपासा लेकर आते और प्रत्युत्तर के पानी से तृप्त होकर जाते थे।

1 Discussion of Sanskrit Grammar with Panditji Madanmohan Malaviya.

To understand the stance of various Grammarians, Pujyashri studied different Grammar forms. He himself wrote books on Sanskrit Grammar later on –A book titled Siddhaprabha; a Concise Dictionary; and a volume on Short Introduction to the Principles.

2 Herman Jacoby, a German professor translated Shri Acharang Sutra into English whereby he misinterpreted the meaning of the word “Kapotpaak” as a dish made out of a pigeon's flesh. This wrongly conveyed a message that in Jain scriptures carnivory (eating flesh) was allowed for medicinal purposes. This misunderstanding was clarified by Pujyashri in his work 'Pariharya Mimansa'

3 Once in a three hour long discussion with Gandhiji, he advised Mahatma that India does not need more industrialisation but instead, it requires more focus on small enterpries, This would help to combat poverty and starvation Gandhiji fully agreed to this discussion. not Industry so much as it needed Enterprise to grow. This proved to be true like Gospel for India's situation. Likewise, many notable personalities visited him for a dialogue. A few amongst them were – Prof. Hiralal R. Kapadiya, Panditji Mafatlal Zaverchand, Prabhudas Bechardas Parekh, Panditji Dalsukh Malanviyaji and others.

वादी विजेता

THE OUTSTANDING ORATOR

વાદી વિજેતા

પૂજ્યશ્રીના ટંકશાળી વચનો વિ.સં. ૧૯૯૦ - ૨૦૪૪ - ૨૦૭૨ ના મુનિ સંમેલનમાં માન્ય બન્યા છે. વિ.સં. ૧૯૫૨માં પાંચવર્ષીય સંયમ પર્યાયમાં પર્વતિથીની ક્ષય વૃદ્ધિ ન થાય તે બાબતની જે યથાર્થતા શાસ્ત્રોક્ત રીતે સમજાવી, આજે તપાગચ્છમાં ૮૦૦૦ થી વધુ શ્રમણ-શ્રમણીગણ અનુસરી રહ્યા છે.

•પાર્શ્વચન્દ્ર ગચ્છીય જૈનાચાર્ય સાથે શાસ્ત્રાર્થ	-	ખંભાત વિ.સં. ૧૯૫૪
•અન્યદર્શની સંન્યાસી સાથે શાસ્ત્રાર્થ	-	ખંભાત વિ.સ. ૧૯૫૪
•સ્થાનકવાસી શ્રમણ સાથે શાસ્ત્રાર્થ	-	કલોલ વિ.સં. ૧૯૫૪
•પેથાપુર પ્રાંતિક પરિષદ સર્વ ધર્મી વચ્ચે સ્યાદ્વાદની સિદ્ધિ	-	પેથાપુર વિ.સં. ૧૯૬૧
•ત્રિસ્તુતિક સંપ્રદાયના આચાર્ય સાથે શાસ્ત્રાર્થ	-	રતલામ વિ.સં. ૧૯૭૯
•પ્રોફેસર પી. એલ. વૈદ્ય તથા આ. શ્રી રામચંદ્રસૂરીજી સાથે પર્વતિથીની ક્ષય-વૃદ્ધિ ન થાય તેની લવાદી ચર્ચા	-	પાલીતાણા વિ. સં. ૧૯૯૯

पूज्यश्री के वचन में सत्यता का एहसास था। वि. सं. १९९०–२०४४–२०७२ के मुनि संमेलन में मान्य हुए, वि. सं. १९५२ में पाँच वर्ष के संयम पर्याय में पर्व तिथी की क्षय वृद्धि न हो इसके लिए चर्चा हुई, जिस में यथार्थ – शास्त्रोक्त मत समझाया आज तक तपागच्छ में ८००० से भी अधिक श्रमण – श्रमणीगण उसका अनुसरण कर रहे है।

पार्श्वचन्द्र गच्छीय जैनाचार्य के साथ शास्त्रार्थ	–	खंभात वि. सं. १९५४
अन्यदर्शनी संन्यासी के साथ शास्त्रार्थ	–	खंभात वि. सं. १९५४
स्थानकवासी श्रमण के साथ शास्त्रार्थ	–	कलोल वि. सं. १९५४
पेथापुर प्रांतिक परिषद सर्वधर्मी के बीच स्याद्वाद की सिद्धि	–	पेथापुर वि. सं. १९६१
त्रिस्तुतीक संप्रदाय के आचार्य के साथ शास्त्रार्थ	–	रतलाम वि. सं. १९७९
प्रो. पी. एल. वैद्य तथा आ. श्री रामचंद्रसूरीजी के बीच पर्व तिथी की क्षय – वृद्धि न हो उसकी जोरदार चर्चा	–	पालीताणा वि. सं. १९९९

Pujyashri's profound proclamations were embraced at various conventions for Munis –in 1990 V.S., 2044 V.S. and 2072 V.S. In 1952 V.S. (i.e. five years into priesthood) he expounded his understanding of Shastras, in a discussion related to reduction/increment of Parva Tithi. Since then it is religiously followed by more than 8000 priests and nuns in Jain Tapagachha discipline.

Shastrartha with various saints

• Parshvachandra Gachhiya Jainacharya	–	Khambhat 1954 V.S.
• Anya Darshani Sanyasi	–	Khambhat 1954 V.S.
• Sthanakvasi Shraman	–	Kalol 1954 V.S.
• Pethapur Prantik Parishad	–	Winning in application of syadwad between all religion Pethapur 1961 V.S.
• Tristutik Sampradaay Acharya	–	Ratlam 1979 V.S.
• Discussion between Prof. P. L. Vaidya & A. Shri Ramchandrasuriji on Parvatithi Kshay/Vruddhi	-	Palitana 1999 V.S.

તીર્થ રક્ષા

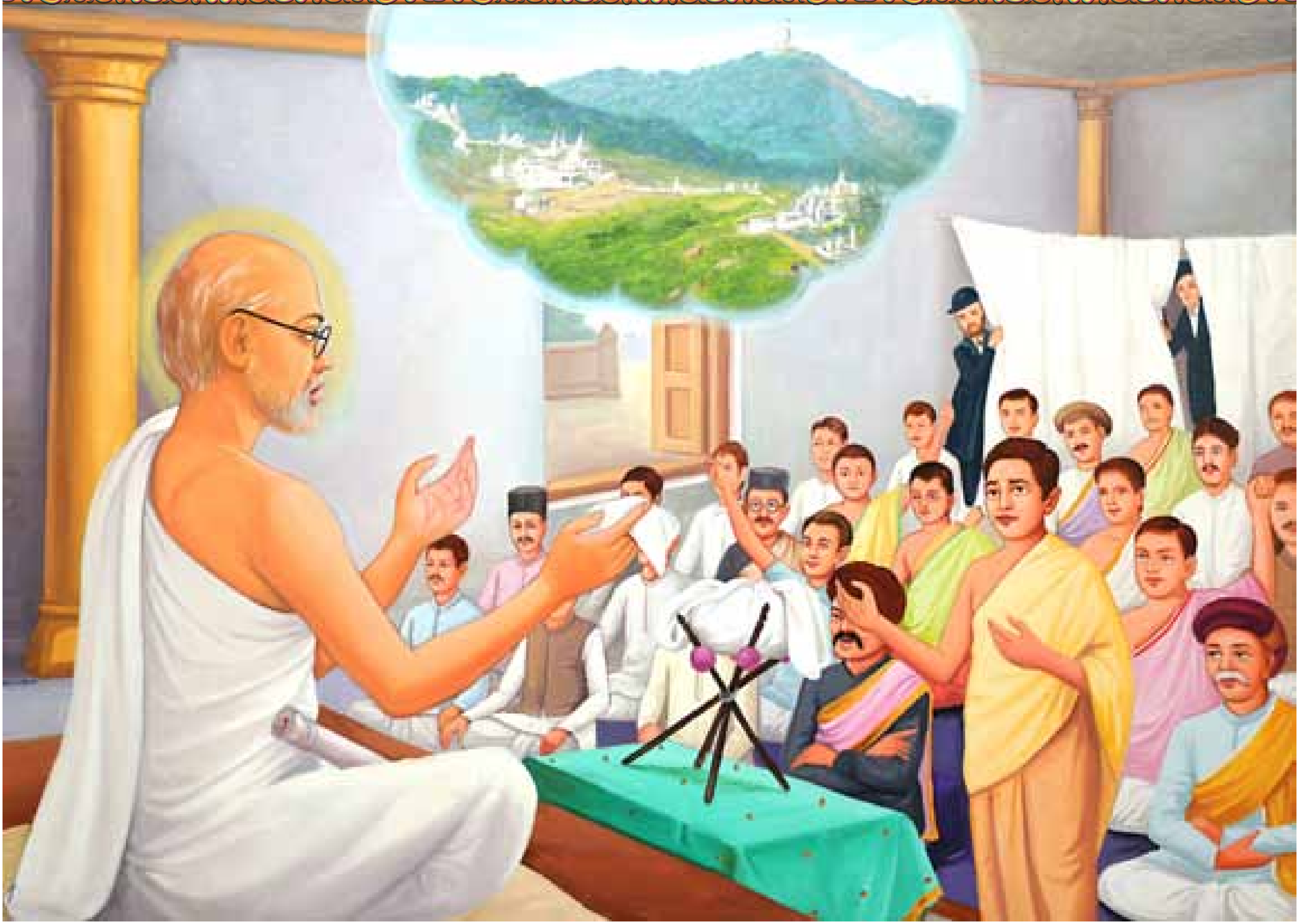

મુંબઈ લાલબાગમાં ચાતુર્માસ દરમ્યાન શ્રી સમેતશિખરજી તીર્થ રક્ષાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો, અંગ્રેજ સરકારે હવાખાવાનું સ્થળ બનાવી બંગલા બાંધવાની યોજના શીખરજી ઉપર પ્રારંભી, ભોગ વિલાસી જીવન માટે તીર્થ નથી. તીર્થ પવિત્રતાના પૂંજ સમ હોય છે. ૨૦-૨૦ પ્રભુની નિર્વાણ ભૂમી ઉપર અપવિત્ર કરનારી યોજના સફળ ન થવી જોઈએ. વિરાટ સભાનું આયોજન થયુ, નીડરપણે પ્રવચનમાં તીર્થરક્ષા અંગે જેહાદ જગાવી. ૧૦૦ યુવાનો પ્રતિજ્ઞાબદ્ધ બન્યા. જયાં સુધી શરીરમાં પ્રાણ છે ત્યાં સુધી બંગલા નહી બનવા દઈએ. પહેલા અમારી કબર ખોદાશે પછી જ બંગલા બનશે. જૈનોની ખુમારી અને ખમીરીની વાત ગુપ્તચરો દ્વારા પ્રાપ્ત થઈ. શૌર્યશાળી પ્રવચનના પ્રભાવે બંગલા બનાવવાની યોજના બગલા બની ઉડી ગઈ. શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢી દ્વારા સમેતશીખરજીનો પહાડ ખરીદ કરાવાયો.

मुंबई लालबाग में चातुर्मास दौरान श्री समेतशिखर तीर्थ की रक्षा का प्रश्न उपस्थित हुआ, अंग्रेज सरकार ने पर्यटन स्थल बनाकर बंगले बनाने की योजना शीखरजी ऊपर प्रारंभ की, भोग विलासी जीवन के लिये तीर्थ नहीं है, तीर्थ पवित्रता के पूंज रूप होता है, २०-२० प्रभु की निर्वाण भूमी को अपवित्र करने वाली योजना सफल नहीं होनी चाहिये, विराट सभा का आयोजन हुआ, नीडरता से प्रवचन में तीर्थ रक्षा के लिए, १०० युवा प्रतिज्ञाबद्ध बनें ''जब तक शरीर में प्राण है, तब तक बंगले नहीं बनने देंगे'' पहले हमारी कब्र खुदेगी फिर ही बंगले बनेंगे'' जैनों की खुमारी और खमीरी की बात गुप्तचरों द्वारा प्राप्त हुई, शौर्यशाली प्रवचन के प्रभाव से बंगले बनाने की योजना हवा हो गई। शेठ आणंदजी कल्याणजी पेढी के द्वारा समेतशीखरजी के पहाड को खरीदवा लीया।

Pujyashri received the news about Shri Sammetshikhar Tirth during his Chaturmas stay in Lalbaug (Mumbai). The pilgrimage itself was in need of protection this time. British government was planning to turn the holy place into a tourist attraction and set up a foundation for building bungalows for housing. The sanctity of the Tirth, where 20 Jain Tirthankaras attained salvation was on the verge of destruction. Pujyashri called for a huge crowd and through his Pravachan, declared a Jihad against this policy as the plan would open the doors for frivolous dissipation in the Tirth. Over a hundred young men swore to sacrifice their life, if the plan was to be executed. As a result of their valiant protest, the plan was withdrawn. on Pujyashri's Advice, Sheth Anandji Kalyanji Pedhi bought the whole mountain.

ऐलाने जंग यात्रा बंध

WAR AGAINST THE PILGRIMAGE POLICY

એલાને જંગ યાત્રા બંધ

વિ.સં. ૧૯૮૨ મા પાલીતાણાના ઠાકોર માનસિંહજીએ તીર્થયાત્રા માટે પધારતાં યાત્રિકો પાસેથી મુંડકાવેરો (માથાદીઠવેરો) નાંખવાની જાહેરાત કરી. શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીના વહીવટદારોએ ઠાકોરને સમજાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો. અંગ્રેજોની કૂટનીતીએ સમર્થન આપ્યું. અન્યાયી રિવાજ બંધ ન થાય ત્યાં સુધી યાત્રા ન કરવી તેવું શાસનમાં નક્કી થયું. લડત બે વર્ષ ચાલી, ભારતના સંઘોએ સહયોગ કર્યો. યાત્રા બંધ રહી. ઈ.સ. ૧૯૨૬, ૧ એપ્રિલ ના સમાધાન થયું.સામાન્ય જૈન 'કરવેરા' ના ભયથી આવશે નહી, કોર્ટે તીર્થરક્ષાના બ્હાને નિયત રકમ આપવા આદેશ કર્યો, પૂજ્યશ્રીની પ્રેરણાથી વિશાળ ફંડ એકત્રિત થયું. પ્રતિવર્ષ કરની રકમ ચૂકવવાનું થયું, કાળક્રમે રજવાડાનું વિલીનીકરણ થયું. નિભાવ ફંડની રકમનો વહીવટ શું કરવો ? તે અંગે શેઠશ્રી કસ્તૂરભાઈ લાલભાઈ સલાહ લેવા આવ્યા પૂજ્યશ્રીએ કહ્યું ''ગિરિરાજ માટે લીધેલી રકમ તેમાં વપરાય માટે પગથીયા બનાવડાવો'' આ રીતે ''શત્રુંજયગિરિ ઉપર પગથિયા બનાવવાની પ્રેરણા કરી, રકમ તેમાં વપરાઈ ગિરીરાજની સુગમ યાત્રા ગુરૂરાજને આભારી છે.

वि. सं. १९८२ के पालीताणा के ठाकुर मानसिंहजी ने तीर्थयात्रा के लिए यात्रिको के पास से मुंडक वेरा (प्रति व्यक्ति) डालने की घोषणा की, सेठ आनंदजी कल्याणजी पेढ़ी के ट्रस्ट मंडल ने ठाकुर को समझाने का प्रयत्न किया, अंग्रेजों की कूटनीती ने समर्थन दिया, अन्यायी रिवाज बंध न हो तब तक यात्रा नहीं करना ऐसा समग्र शासन ने फैसला लिया, लडाई दो वर्ष चली, समग्र भारत के संघो ने सहयोग किया यात्रा बंद रही, ई. स. १९२६ में १ अप्रेल को समाधान हुआ, तीर्थ रक्षा के लिए रकम निश्चित करवाई, ये रकम यात्रिकों को चुकानी पड़े, तब सामान्य जैन उसके भय से आयेगें नहीं, इसलिये पूज्यश्री की प्रेरणा से विशाल फंड एकत्रित हूआ, उसमें से प्रतिवर्ष कर की रकम चुकाने का निर्णय किया, काल के क्रम से राज व्यवस्था का विलीनीकरण हो गया, निभाव फंड की रकम का क्या करे ? इसके लिये सेठ श्री कस्तुरभाई लालभाई सलाह लेने पूज्यश्री के पास आये, पूज्यश्री ने कहा : ''गिरिराज के लिये ली हुई रकम उसके ही उपयोग में लेना नहीं तो हम अदत्तादान के भागीदार बनेंगे'' अंत में पूज्यश्री : ''शत्रुंजय गिरि की सीढ़ीयाँ (पगथीये) इस रकम से बनावाया जाय'' उस रकम से सीढ़ीयो का निर्माण हुआ, आज गिरिराज को देख यात्रा करते उन उपकारी गुरूराज को याद करें।

In 1982 V.S. the Thakor of Palitana, Mannsinghji declared the imposition of individual tax for the pilgrims. Sheth Anandji Kalyanji Pedhi that held the responsibility for the management of pilgrimages tried, to negotiate with the Thakor but in vain. This unjust policy was to be met with a vigorous action. It was then decided that all Jain sanghs throughout India would desist from the pilgrimage in Palitana. This was observed by all Jain sanghs for two long years. As an effect, on 1st April 1926 C.E. the policy was taken back and a fixed amount was set for Tirthraksha. However, there still was a catch to this. Pilgrims would hesitate, fearing that the tax amount would be redeemed from them. To do away with this fear, Pujyashri inspired the sangh to gather a huge fund to compensate for this and decided to pay off the amount from the fund every year. Eventually the princely state was absorbed by the independent democratic India soon and the fund remained unutilized. Sheth Shri Kasturbhai Lalbhai approached Pujyashri for recommendation as to where the fund must be employed. Pujyashri transparently stated that the fund collected for Giriraj must be invested for the welfare of the same.

This decision resulted into 3750 easy stone steps that we see today at Palitana's Giriraj, a constant reminder of our humble Gurudev.

बीसमी सदी की
विराट अंजनशलाका

THE 20th CENTURY'S UNSURPASSED
ANJANSHALAKA MOHOTSAV

વીસમી સદીની વિરાટ અંજનશલાકા

પ્રભુવીરના ૨૫૦૦ વર્ષના ઈતિહાસમાં ભવ્ય જિનાલયો-તીર્થો બન્યા, પરંતુ પ્રભુની વાણી અને પ્રભુની પ્રતિમાનો સમન્વય કરતી એક અલૌકીક કલ્પના પૂજ્યશ્રીએ કરી, પાલીતાણામાં શીલોત્કીર્ણ અને સુરતમાં તામ્રપત્ર આગમ મંદિર બન્યું, જિનાલયમાં આગમપુરૂષ-માહણાદિની ઉપમાના ચિત્રપટ્ટો બનાવી શાસનને નવી દિશા આપી, પાલીતાણા આગમ મંદિરની પ્રતિષ્ઠા સમયે ૨૫૦૦ ભગવાનની વિરાટ અંજનશલાકા થઈ, હજારો માણસની સ્વામીભક્તિ થઈ, છેલ્લા દિવસે આસપાસના ૨૧ ગામોનો ગામધૂમાડો બંધ હતો. ૧૧ દિવસના મહામહોત્સવમાં કોઈ વિઘ્ન કે આપત્તિ આવી નથી, સમસ્ત પાલીતાણાનું સ્મશાન બંધ રહ્યુ હતું. જૈન-જૈનેતર કોઈના ઘરે કાળો કાગળ (મૃત્યુના સમાચાર) આવ્યો નથી, કોઈનું મોત થયું નથી. આ પ્રભાવ પુણ્યપુરૂષની પાવન ઉપસ્થિતિનો હતો.

प्रभु वीर के २५०० वर्ष के इतिहास में भव्य जिनालय एवं तीर्थ निर्मित हुए, किन्तु प्रभु की वाणी और प्रभु की प्रतिमा का समन्वय करनेवाली एक अलौकीक कल्पना पूज्यश्री द्वारा हुई, पालीताणा में शीलोत्कीर्ण और सुरत में ताम्रपत्र आगम मंदिर बना, जिनालय में आगम पुरूष – माहणादि की उपमा के चित्रपट्ट बनवाकर शासन को नई दिशा प्रदान की, पालीताणा आगम मंदिर की प्रतिष्ठा के समय २५०० भगवान की विराट अंजनशलाका हुई, हजारों व्यक्तियों की स्वामी भक्ति हुई, अंतिम दिन आसपास के २१ गाँवो का 'गाँव धुआं बंद' था, ११ दिन के महामहोत्सव में कोई विघ्न या आपत्ति नहीं आई, उस दौरान समस्त पालीताणा के श्मशान बंध रहे, उसी प्रकार किसी के घर में मृत्यु के समाचार भी नहीं आये, ना ही किसी की मृत्यु हुई, ये प्रभाव पुण्य पुरुष की पावन उपस्थिति का था

In the history of last 2500 Years, Since the time of Lord Mahaveer, many new Tirths and Jinayalas were developed and constructed but a corelation of message of Mahaveer and idol was pioneered by Acharya Anandsagar M.S. installation of sculptures at Palitana and carving of Aagam Shastra in copper plates at Surat's Aagam Mandir were just a beginning. Picture illustrations of Aagam Purush, Maahan etc. soon were prepared for Jinalayas which gave a new direction to Jain Sashan. A grand Anjanshalaka for 2500 Prabhu's idols was administered at Palitana's Aagam Mandir. A Swamivatsalya feast was arranged for thousands of people and on the last day 21 villages were kept from burning any kind of fuel. A magnificent eleven day festival was celebrated and during these days no crisis, death or disaster was experienced in the surrounding region. This was the power of Punyapurush's pure presence.

राजा नमे प्रजा नमे
आण न लोपे कोय

KING AND COMMONS,
ALL TO HIS COMMAND

રાજા નમે પ્રજા નમે આણ ન લોપે કોય

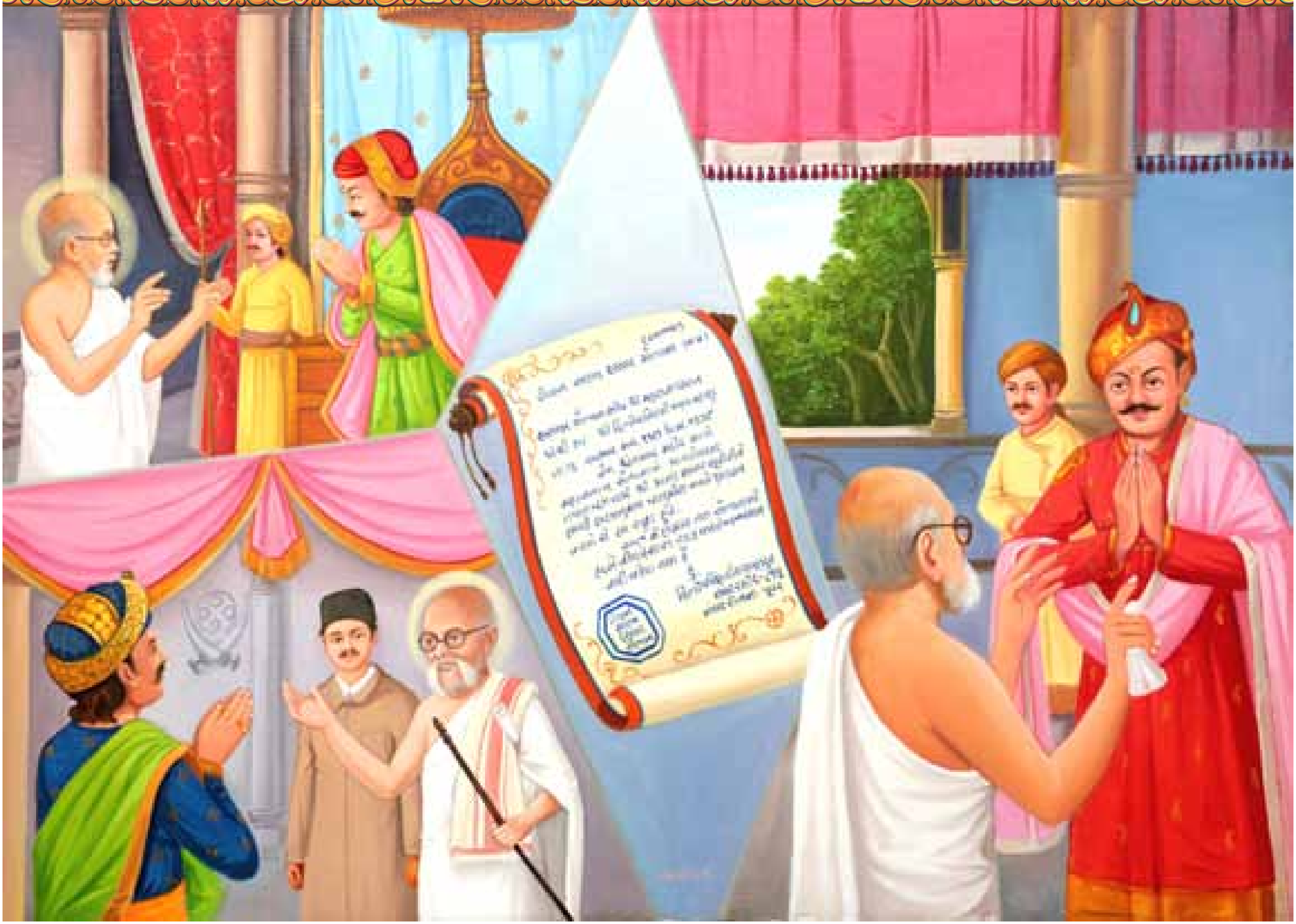

રાજસ્થાન-મધ્યપ્રદેશ-ઉત્તરપ્રદેશ-બિહાર-બંગાળ જેવી ધર્મવિહીન ભૂમીમાં પૂજયશ્રીએ ધર્મનું વાવેતર કરવા, તે ક્ષેત્રોમાં વિચરણ કર્યુ, જિનાલય-ઉપાશ્રય આદિના નિર્માણ થયા, હિન્દી સાહિત્ય પ્રકાશિત કરનારી સંસ્થાઓ સ્થાપી જૈનત્ત્વનો આવિર્ભાવ કર્યો, મધ્યપ્રદેશમાં સતત ત્રણ વર્ષના વિચરણ દરમ્યાન ભોપાવર-માંડવગઢ-મક્ષીજી જેવા તીર્થોના જિર્ણોદ્ધાર કરાવ્યા, સાધ્વાચાર-શ્રાવકાચાર સમજાવ્યા મૂર્તિપૂજાનું શાસ્ત્રસંમતપણુ બતાવ્યુ, જેના પ્રભાવથી. (૧) શૈલાનાના દિલીપસિંહજી મહારાજા (૨) પંચેડ નરેશ (૩) સેમલીયા નરેશ જૈન ધર્મના અનુરાગી થયા, સપ્ત વ્યસનના ત્યાગી તથા છ માસની અમારી પ્રવર્તન કરાવનારા થયા, ફરમાન પત્ર લખી ગુરુઋણની અંજલી સમર્પી હતી.

राजस्थान – मध्यप्रदेश – उत्तरप्रदेश – बिहार – बंगाल जैसी धर्मविहीन भूमी में पूज्यश्री ने धर्म का बीजारोपण करने के लिए इन क्षेत्रो में विचरण किया, जिनालय – उपाश्रय आदि का निर्माण हुआ, हिन्दी साहित्य प्रकाशित करनेवाली संस्थाए स्थापित की, जैनत्त्व का आविर्भाव किया।

मध्यप्रदेश में सतत तीन वर्ष के विचरण दौरान भोपावर – मांडवगढ़ – मक्सीजी जैसे तीर्थों का जिर्णोद्धार करवाया, साध्वाचार – श्रावकाचार समझाये, मूर्ति पूजा का शास्त्र संमत्तपना बताया, जिसके प्रभाव से (१) सैलाना के दिलीप सिंहजी महाराजा (२) पंचेड नरेश (३) सेमलीया नरेश जैन धर्म के अनुरागी हुए, सप्त व्यसन के त्यागी तथा छः माह तक ''अमारी प्रवर्तन'' करवाने में सहयोगी बने, फरमान पत्र गुरू महाराज की अंजली में समर्पित किया।

Pujyashri promulgated the principles of Jainism in regions where Jain Dharma was hardly known or followed –Rajasthan, Madhyapradesh, Uttar Pradesh, Bihar and Bengal. Under his guidance and supervision, foundation of many Jinalayas, Upashraya and organizations that published Hindi literature were laid. He himself was the pillar of emergence of Jainatva for the edifice of a new awakening. He is credited today for the restoration of many Tirths in Madhyapradesh –Bhopavar, Mandavgadh, Makshijji, etc. He made the common masses understand the holy significance of Sadhvachar, Shravakchar, Murtipuja (idol worship). Under his influence 1. Dilipsinghji Maharaja of Shailana 2. King of Panched 3. King of Semaliya devoted their lives to Jainism. Not just that, they also gave up seven sinful indulgences, declared and enforced non-violence for six months.

बाल दीक्षा सद्धर्म रक्षक

ADVOCATING BAAL DIKSHA

બાલ દીક્ષા સદ્ધર્મ રક્ષક

સુધારકવાદીઓએ બાલદીક્ષા વિરોધી વાતાવરણ ઉભુ કર્યુ હતું, અયોગ્ય દીક્ષા નામક નાટક મિ. વર્માની કંપનીએ તૈયાર કર્યું, મુંબઈ ભાંગવાડી થિયેટરમાં ભજવવાની તજવીજ થઈ, આ સમાચાર પૂજ્યશ્રીને પ્રાપ્ત થતાં લાલબાગ ઉપાશ્રયમાં વિશાળ સભાનું આયોજન થયું, થિયેટરના માલીકે ત્રણ કલાકનું તાત્ત્વિક-તાર્કિક પ્રવચન સાંભળ્યા બાદ થિયેટર આપવા માટે ના પાડી, સુરત-અમદાવાદ-વિસનગર-મહેસાણા-પાલનપુર આદિ ભિન્ન સ્થાને કારી ન ફાવવા દીધી,

વડોદરા સ્ટેટના રાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડે બાલ દીક્ષા પ્રતિબંધ કર્યો. તાર્કીકતાના બળે વડોદરાની હદમાં રેલ્વે સ્ટેશન પર રેલ્વેના બે પાટા વચ્ચે છ વર્ષના બાળકને દીક્ષા આપી ''બાલમુનિ અરૂણસાગરજી'' બનાવ્યા, અનેક તર્કો દ્વારા કાયદાની રુવે તેમના દાંત ખાટાં કર્યા. જિનશાસનની શાન સાચવી, આજે પણ જે બાલ દીક્ષા અંગેના કાયદા સામે લડવાના તર્કો છે, તે પૂજ્યશ્રીના જ છે, જો પૂજ્યશ્રી ન હોત તો દીક્ષાનો સુવર્ણયુગ જોઈ ન શક્યા હોત.

सुधारकवादीओं ने बालदीक्षा विरोधी वातावरण तैयार कर दिया था, 'अयोग्य दीक्षा' नामक नाटक मि. वर्मा की कंपनी ने तैयार किया, मुंबई भांगवाड़ी थियेटर में प्रस्तुत करने की तैयारी हुई, ये समाचार पूज्यश्री को प्राप्त होते ही लालबाग उपाश्रय में विशाल सभा का आयोजन किया, थियेटर के मालीक ने तीन घंटे का तात्विक – तार्किक प्रवचन सुनते ही नाटक कंपनी को थियेटर देने से इन्कार कर दिया, सुरत – अहमदाबाद – विसनगर – महेसाणा – पालनपुर आदि भिन्न स्थानों पर, नाटक नही होने दिया, इसी तरह बड़ोदा स्टेट के राजा सयाजीराव गायकवाड़ ने 'बालदीक्षा प्रतिबंध' किया, तार्किकता के बल पर बडौदा की सीमा मे रेल्वे स्टेशन पर रेल्वे की दोनों पटरी के बिच मे छः वर्ष के बालक को दीक्षा प्रदान की, बालुमुनि अरूणसागरजी बनाया, अनेक तर्को तथा कानूनी जानकारी से उनके 'दाँत खट्टे किये' जिन शासन की शान बढाई, आज भी जो बाल दीक्षा बाबत कानूनों के समक्ष लड़ने वाले तर्क है वह पूज्यश्री के ही है, यदी पूज्य श्री न होते तो आज दीक्षा का सुवर्णयुग देखने को नहीं मिलता।

In those times activists strongly protested against Baal Diksha. A play called 'Ayogya Diksha' was prepared by a theatre group led by Mr. Verma in Mumbai. The play was to be enacted at Bhaangwadi theatre. The news somehow reached Pujyashri who then called for an urgent gathering at Lalbaug Upashraya. The owner of the theatre company, after attending a lecture on logical and spiritual philosophy, cancelled the execution of the play. Likewise, his ideals quelled the ongoing protests in different cities –Surat, Ahmedabad, Visnagar, Mahesana, Palanpur etc. As a rebel cry against the unjust law prohibiting Baal Diksha within the borders of Vadodara city, he performed Diksha rites of a six year old Baalmuni Shri Arunsagarji. To define his resistance to the law he performed the rites right in the middle of a railway track on one end of Vadodara railway station. This was a significant blow for the government. Today, the present logical arguments to safeguard Baal Diksha in the face of lawsuits filed against it, owe much to the defence and discourse prompted by Pujyashri.

मुनि संमेलन के सहारे

GRAND CONVENTION OF MUNIS

મુનિ સંમેલનના સથવારે

વિ.સં. ૧૯૯૦ ના ફા.સુ-૩ના શુભ દિવસે અમદાવાદમાં સંમેલનનો પ્રારંભ થયો, ૩૪ દિવસ સંમેલન ચાલ્યું, નગરશેઠ કસ્તૂરભાઈ મણીભાઈ, શેઠશ્રી કસ્તૂરભાઈ લાલભાઈ, શેઠશ્રી પ્રતાપસિંહ મોહીલાલ તથા સમગ્ર ભારતભરના સંઘો ઉપસ્થિત રહ્યા. બાલદીક્ષા-દેવદ્રવ્ય રક્ષા આદિના મુદ્દે શાસ્ત્રાધારે સફળ બનાવવામાં પૂજ્યશ્રી અગ્રેસર હતાં. અનેક પૂજ્યોને પોતાના બનાવી સંમેલનને સફળ બનાવ્યું, શાસન-સિદ્ધાંતની સુરક્ષા કરી, 'દેવસૂર સામાચારી સંરક્ષક' કહેવાયા, ચતુર્વિધ સંઘમાં આ સફળતાથી ઉલ્લાસ વ્યાપી ગયો.

वि. सं. १९९० में फा. सु. ३ के शुभ दिन अहमदाबाद में संमेलन प्रारंभ हुआ, ३४ दिन संमेलन चला, नगरसेठ कस्तूरभाई मणीभाई, शेठ श्री कस्तूरभाई लालभाई, शेठ श्री प्रतापसिंह मोहीलाल तथा समग्र भारतभर के संघ भी उपस्थित थे, बाल दीक्षा – देवद्रव्य रक्षा आदि विषयो पर, शास्त्रों के आधार पर सफल बनाने में अग्रेसर थे, अनेक पूज्यों को अपना बनाकर संमेलन को सफल बनाया, शासन – सिद्धांत की सुरक्षा की, 'देवसूर सामाचारी संरक्षक' कहलाये, चतुर्विध संघ में इस सफलता से उल्लास छा गया।

It was in the year 1990 V.S. that a Grand convention for Munis (Muni Sammelan) was organized in Ahmedabad. Beginning on Fagun Sud Teej, it went on for 34 days. Known personalities from the city –Shri Kasturbhai Manibhai, Shri Kasturbhai Lalbhai, Shri Pratapsingh Mohilal along with the Jain Sangh across India were present at the convention. Various subjects and issues like Baaldiksha, Devdravya Raksha were discussed by him. The convention was a huge success and Muni Anandsagarji was titled as 'Devsur Samachari Sanrakshak' for his rigorous attempts in preserving the principles of Jain Sashan.

विद्यागुरु - व्यवहारकुशल - क्षमासागर 'सागरजी'

VIDYAGURU - OCEAN OF FORGIVENESS

વિદ્યાગુરુ-વ્યવહારકુશલ-ક્ષમાસાગર ''સાગરજી''

•અનેક કાર્ય વ્યસ્તતા વચ્ચે પૂજ્યશ્રીએ મુનિ રામવિજયજીને છાણી આદિ ક્ષેત્રોમાં - વિહાર દરમ્યાન શાસ્ત્રાભ્યાસ કરાવ્યો હતો.

•વિ.સં. ૧૯૯૨ બાદ આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય રામચંદ્રસૂરીજી સાથે તીથી બાબતે વિવાદ સર્જાયો, મતભેદ થયો પરંતુ પૂજ્યશ્રીએ ક્યારેય મનભેદ થવા દીધો નહી, સુરતમાં અંત સમયે વિ.સં. ૨૦૦૬ના વૈ. સુ.-૫ ના પૂજ્યશ્રીએ સર્વને ખમાવ્યા અને સમાધિ માટેની તૈયારી કરી. સમાચાર વાયુવેગે પ્રસર્યા, શાતાપૃચ્છા અર્થે આવેલ આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય રામચન્દ્રસૂરીજીને અર્ધ મિલીત નેત્રે ખમાવી કષાય રહિતપણું દાખવતા પૂજ્યશ્રી.

•શેઠ મંછુભાઈ દીપચંદ જૈન ધર્મશાળાના પ્રાંગણમાં આદ્યગણનાયક આચાર્યશ્રી માણિક્યસાગર સૂરીજી મહારાજા, ઉદારમને ઔચિત્યપૂર્ણ આચાર્ય શ્રી રામચંદ્રસૂરીજી સાથે વાર્તાલાપ કરી રહ્યા છે, શ્રીરામચન્દ્ર સૂરીજીને પાટ ઉપર આસન પાથરી, પાણી આદિની પૃચ્છા કરી, સહધર્મીપણે સ્નેહાર્દ વ્યવહાર કરતાં મુનિ અરૂણસાગરજી મ.સા.

•अनेक कार्य व्यस्तता होने परभी पूज्यश्रीने मुनि रामविजयजीको छाणी आदि क्षेत्रो की स्थिरता दौरान - विहार दौरान शास्त्राभ्यास करवाया।

•वि.सं. २००६, वै.सु.५ से सुरतमें पूज्यश्रीने समाधि साधना प्रारंभ करी, समाचार चारो और प्रसरित हुवें, शातापृच्छा के लीए आचार्य श्रीमद् विजय रामचन्द्रसूरीजी पधारें, अर्ध मिलीत नेत्र से क्षमापना करके निष्कषायतावान बने पूज्य आगमोद्धारकश्री...

•शेठ मंछुभाई दीपचंद जैन धर्मशाला के प्रांगणमें आद्य गणनायक आचार्य श्री माणिक्यसागर सूरीजी महाराजा आचार्य रामचन्द्र सूरीजी के साथ विचार - विमर्श कर रहे है। आगंतुक सूरीजी के लीए आसन बिछाकर (जल) पानी के लीए निमंत्रणा करके सहधर्मी के आचार को निभाते हुए मुनि अरुणसागरजी म.सा.।

- Inspite of his busy schedule, Pujya Shri taugh Shri Ramvirjayji Muni Jain shastras during vihar and also at stay at Chhani and other places.
- During stay at Surat in V. S. 2006, he started his antim Samadhi on day Vaisakh Sud-5, This news spread in the City and Acharya Shri Ramchandra Suri M.S. came to ask his shata. inspite of his ill health, he asked for his forgiveness for not agreeing with him on some issues of Jin Shashan. This shows the greatness of his character.
- At the campus of shett Manchhubhai Deepchand Jain Dharamshala, the then Gachhadhiputi Acharya Bhagwant Shri Manikya Sagar M.S. having discussion with Acharya Bhagwant shri Ramchandra Suri M. S., Shri Arun Sagarji M.S. asking for any requirement to Shri Ram Chandra Suri M.S.

ध्यानस्थ स्वर्गस्थ

DHYANASTH SWARGASTHA

ધ્યાનસ્થ સ્વર્ગસ્થ

શ્રુતોદ્ધાર, તીર્થોદ્ધાર, બાલદીક્ષા રક્ષા -દેવદ્રવ્યરક્ષા-તીર્થરક્ષા-આદિ અનેક શાસન પ્રભાવનાની વ્યસ્તતા વચ્ચે ''સમાહિ મરણં ચ'' આ પદને પૂજયશ્રીએ ચિત્તમાંથી વિસરવા દીધુ નથી, આજીવન દિવાલ, પાટ કે ફલકના ટેકે બેઠા નથી, ડોળી - પાલખી જેવા સાધનો વિહારમાં વાપર્યા નથી. અન્ય સમુદાય હોય કે સ્વસમુદાયના શ્રમણ-શ્રમણી ભગવંતોને સમાધિ મૃત્યુ માટે સજાગ રાખતા, અંતિમ અનુપમ આરાધના માટે ''આરાધના માર્ગ'' નામક ગ્રન્થની રચના કરી, અંતિમ ક્ષણોમાં શાસન સમુદાયના યોગ-ક્ષેમની જવાબદારી સ્વશિષ્યને સુપ્રત કરી, આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિ વચ્ચે વૈ.સુ-૫ થી વૈ. વ-૫ સુધી ૧૫ દિવસ અર્ધ પદ્માસન મુદ્રાએ સમાધિ મરણ અંગે તૈયારીઓ કરી, વીસમી સદીમાં મૃત્યુનો મહોત્સવ અને સમાધિ મૃત્યુ પામનાર પૂજયશ્રી અનન્ય હતાં.

श्रुतोद्धार – तीर्थोद्धार पश्चात् बाल दीक्षा – देवद्रव्य रक्षा – तीर्थ रक्षा आदि अनेक शासन प्रभावना की व्यस्तता के बावजुद 'समाहि मरणं च' इस पद को पूज्यश्री कभी भूले नहीं, आजीवन दिवाल – पाट या अन्य चीज के टेके से बेठे नहीं, डोली – पालखी जैसे साधनों का उपयोग विहार में किया नहीं, अन्य समुदाय हो या स्व समुदाय के श्रमण – श्रमणी भगवंतो को समाधि मृत्यु के लिये सजाग रखते थे, अंतिम अनुपम आराधना के लिए ''आराधना मार्ग'' नामक ग्रन्थ की रचना की, अंतिम क्षणों में शासन – समुदाय के योग – क्षेम की जिम्मेदारी स्वशिष्य को सोंपीं, आधी – व्याधी – उपाधी के बावजुद वै. सु. ५ से वै. व. ५ तक १५ दिन अर्ध पद्मासन मुद्रा में समाधि मरण की तैयारी की ।वीसवीं सदी में ''मृत्यु को महोत्सव और समाधिमय – मंगलमय बनाने वाले पूज्यश्री अनन्य थे।

Pujyashri's undying efforts in the welfare of Jain Saashan –Shruttodhar, Tirthoddhar, Baal Diksha, Devdravya Raksha and Tirth Raksha did not veil his beliefs in Samadhi. During his Vihar Yatra, he never used Palkhis or any of its kind. also he never took support of any kind for seating in long sessions. He made sure to refrain from using extra help from anyone else and He firmly believed and preached about Samadhi and wrote a book on the same, titled 'Aradhana Marg'. He himself observed Samadhi for fifteen days in Ardh Padmasana Mudra. Thus, he turned the dreaded concept of death into something peaceful and auspicious.

- He always tried to preach the benefits of samadhi Death in all his sessions with Jain Sadhu-Sadhviji, Bhagwant. He kept samadhi for 15 days and left his body peacefully, thus he conguered death.

पूज्यश्रीकी पालखी यात्रा

PUJAYSHREE PALKHI YATRA

પૂજ્યશ્રીની પાલખી યાત્રા

જામનગરથી બોલાવેલા ૧૫ સુથારો દ્વારા તૈયાર થયેલી શિબિકા ચારખંડ - નવ શિખર યુકત - ૪ ફૂટની દિવાલ, ૫ ફૂટ ઉંચુ શિખર ૪૦ થી ૫૦ મણ વજન (૮૦૦ થી ૧૦૦૦ કી.ગ્રા.) ૩૦ વાર લપ્પા (સિલ્કના કપડાંથી) થી મઢવામાં આવ્યું.

૧૦૦ માણસો ઉંચકી શકે તેવી ચારે તરફ બાંહા. ૪૦ મણ ચંદન અગ્નિ સંસ્કારમાં વપરાયુ. ૧૦ જેટલા બેન્ડ - ભજન મંડળી દ્વારા કરુણારસ ઝરતાં ગીત ગુંજન, ૨૦ મણ અનુકંપાદાન અર્થે બુંદીના લાડુ-ગાંઠીયા-સેવ મમરાના પાંચ ગાડાં.

૧૦ હજારથી વધારે જનમેદની સરકારી પોસ્ટ-બેન્ક-ઓફીસો આદિ બંધ હતા. બે દિવસ પોલીસ બન્દોબસ્ત શહેરની મધ્યમાં અગ્નિ સંસ્કારની મંજૂરી આપી સાથોસાથ કલેકટરશ્રીએ લાલ લાઈનનો શેરો મારી ભવિષ્યમાં આવો આદર્શ ન લેવા જણાવ્યું. હજાર રૂપિયા જીવદયા-અનુકંપાના ક્ષેત્રે વપરાયા. ૮૦૦ જેટલા તાર તાર ઓફીસમાં તે દિવસે શ્રદ્ધાંજલીના નિમિત્તે આવ્યા હતા.

जामनगर से बूलाये हूए सुथारोके द्वारा निर्मित विशाल शिबिका.. चारखंड–नव शिखर युक्त–चार गजकी दिवाल–पांचगजका उतुंग शिखर ८०० से १००० किलोग्राम वजन ३० मिटर सिल्क के कपडे से आच्छादित करने में आइ।

१०० व्यकित पालखी को उठा शके एसी चारौ और व्यवस्था बनाइ थी ८०० किलो ग्राम चंदन के काष्ठका अग्नि संस्कारमें उपयोग हूआ १० से अधिक बेन्ड–भजन मंडली द्वारा गीतगान के माध्यम से करुणारसयुक्त वातावरण बनाया । ४०० किलो ग्राम से अधिक पांच बैलगाडीभरके बुंदी–लाडु–गांठीया–सेव–परमल का अनुकंपामे वितरण हुआ।

१० हजार से अधिक जन सैलाब उमडा सरकारी कार्यालय बन्ध थे शहर बीच अग्नि संस्कार करनेकी विशिष्ट इजाझत मिली हजारो की रकम जीवदया–अनुकंपा के श्रेत्रमे भावुकोने दान की, ८०० तार सुरत के डाकघरमें श्रध्दांजली के रुपमे आए ।

A giant Shibika having 4 poles was prepared by 15 carpenters specially called from Jamnagar - with nine peaks - 6th feet wall, 5 feet high peaks weighing approximately 800kg was plastered by 50mts of silk cloth.

It was lifted by 100 people and about 800kg of sandalwood was used in the cremation. About 10 band groups, Compassionate song by Bhajan Mandali lead the cremation. Around 800kg of sev(Namkeen) -boondi(sweet) in 5 bullock-carts was distributed amongst the poor. More than 10,000 people joined this ceremony and government offices, post offices, banks were closed for pujyashree's tribute.A special permission was given by the collectors and there was two days of police presence in the city centre.

Thousands of rupees were used in the field of compassion. About 800 telegram came to the office that day to pay their respect.

શ્રી વર્ધમાન જૈન શીલોત્કીર્ણ આગમ મંદિર સિદ્ધાચલ (પાલીતાણા)

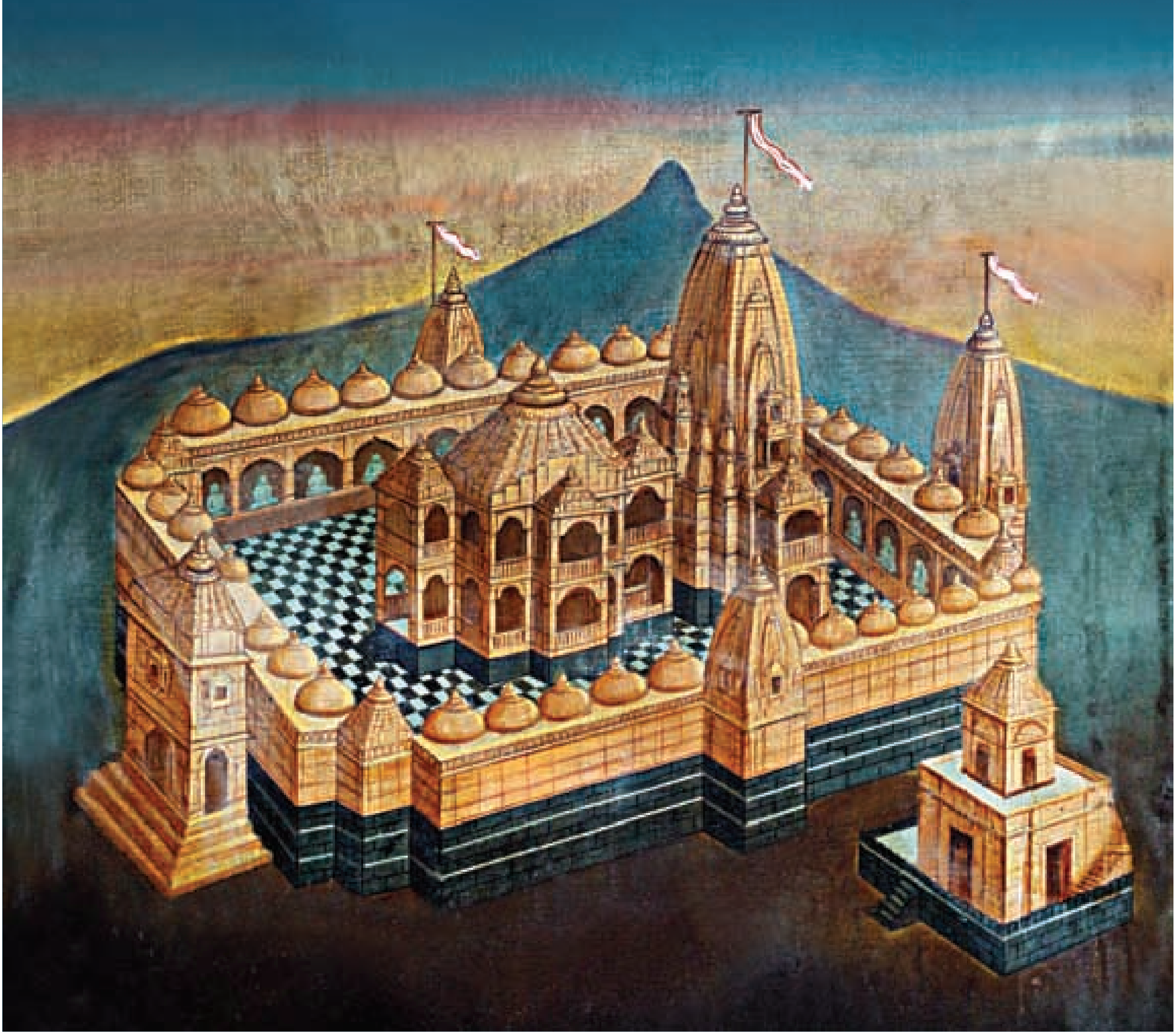

શ્રી વર્ધમાન જૈન તામ્રપત્ર આગમ મંદિર - સુરત

અર્પણ.. સમર્પણ.. તર્પણ..

પૂજ્યશ્રીની પાટ પરંપરાના સુકાની

પૂજ્યપાદ આદ્યગણનાયક આચાર્યદેવેશ્

શ્રી માણિક્યસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજા

પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી **હેમસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજા**

પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી **દેવેન્દ્રસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજા**

પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી **ચિદાનંદસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજા**

પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી **દર્શનસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજા**

પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી **સૂર્યોદય સાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજા**

પવિત્રતાના મહાસાગર, જિનાગમ સેવી, ૮૨ વર્ષના દીર્ઘસંયમી

પૂજ્યપાદ વર્તમાન ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવેશ્

શ્રી દૌલતસાગર સૂરીજી મહારાજાના

શતાયુ વર્ષની સ્મૃતિમાં

સાદર..

सौजन्य : परम गुरूभकतो

- श्री सुईझी लु जैन संघ – शेनजेन – चाईना
- श्री शैलेषभाई अमरचंद झवेरी – मुंबई
- श्री प्रदीपभाई गुलाबचंद चोकसी – मुंबई
- वीणाबेन चन्द्रकान्तभाई झवेरी – सुरत
- मातुश्री दमयंतीबेन कुसुमचंद मरचन्ट – सुरत
- साकेरचंद रूपचंद झवेरी – सुरत
- नेमचंदभाई परषोत्तमदास परीख – सुरत
- मातुश्री विलासबेन सुंदरलाल शाह – सुरत
- अ.सौ. नेन्सीबेन दिनेशभाई – वापी
- अ.सौ. दिपीकाबेन नरेन्द्रभाई सुखडीया – सुरत
- एक सद्‌गृहस्थ परिवार – वापी
- श्री सागरभक्त श्रीमती चंद्रावतीबेन फकीरचंद दीपचंद झवेरी
  ह. श्रीमती प्रतिभाबेन नवीनचंद्र झवेरी – सुरत
- भारतीबेन (टीनाबेन) भरतभाई झवेरी परिवार
- सतीषभाई गुलाबचंद चोकसी – सुरत

श्री आनन्दसागरसूरीश्वरजी

आ. श्री माणिकयसागरजी

पं श्री विजय सागरजी
आ.श्री मति सागरजी
मोतीसागरजी
मंगलसागरजी
कल्याणसागरजी
जयसागरजी
पं.श्रीमानसागरजी
उ.श्रीक्षमासागरजी
प्रमाणसागरजी
खांतिसागरजी
मंगलसागरजी
पं.श्रीचंद्रसागरजी
पं.श्री हेमसागरजी
ज्ञानसागरजी
गुणसागरजी
चंद्रोदयसागरजी
चिदानंदसागरजी
सूर्योदयसागरजी
महेन्द्रसागरजी
सुरेन्द्रसागरजी
विक्रमसागरजी
कांतिसागरजी
अरुणोदयसागरजी
श्रुतसागरजी
विबुधसागरजी
विमलसागरजी
दीपसागरजी
मेघसागरजी
उपसंपदा प्राप्त कंचनविजयजी

Shri Anandsagarsurisvarji

A. Shri Manikyasagarji

P. Shri Vijay Sagarji
A. Shri Mati Sagarji
Motisagarji
Mangalsagarji
Kalyansagarji
Jaisagarji
P. Shrimansagarji
U. Shrishamasagarji
Pramansagarji
Khantisagarji
Mangalsagarji
P. Shrichandrasagarji
P. Shri Hemasagaji
Giyansagarji
Gunsagarji
Chandrodaysagarji
Chidanandsagarji
Suryodaysagarji
Mahendrasagarji
Surendrasagarji
Vikramsagarji
Kantisagarji
Arunodaysagarji
Shrutsagarji
Vibhudsagarji
Vimalsagarji
Dipsagarji
Meghsagarji
Upsanpada Prapta Kanchanvijayji

શ્રી આગમોદ્ધારક શિષ્ય સમુદાય

વિક્રમ સંવત ૨૦૦૭, મહા સુદ-૩ ને શુક્રવાર

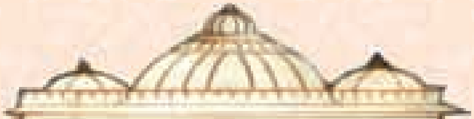

શ્રી આનન્દસાગરસૂરીશ્વરજી

આ. શ્રી માણિક્યસાગરજી

પં શ્રી વિજય સાગરજી
આ. શ્રી. મતિ સાગરજી
મોતીસાગરજી
મંગળસાગરજી
કલ્યાણસાગરજી
જયસાગરજી
પં. શ્રીમાનસાગરજી
ઉ. શ્રીક્ષમાસાગરજી
પ્રમાણસાગરજી
ખાંતિસાગરજી
મંગળસાગરજી
પં. શ્રીચંદ્રસાગરજી
પં. શ્રી હેમસાગરજી
જ્ઞાનસાગરજી
ગુણસાગરજી
ચંદ્રોદયસાગરજી
ચિદાનંદસાગરજી
સૂર્યોદયસાગરજી
મહેન્દ્રસાગરજી
સુરેન્દ્રસાગરજી
વિક્રમસાગરજી
કાંતિસાગરજી
અરુણોદયસાગરજી
શ્રુતસાગરજી
વિબુધસાગરજી
વિમલસાગરજી
દીપસાગરજી
મેઘસાગરજી
ઉપસંપદા પ્રાપ્ત કંચનવિજયજી

પૂજ્યપાદ આગમોદ્ધારકશ્રીના જીવનના આદરપાત્ર નિયમો

- જીવનમાં ડોળીનો ઉપયોગ કરવો નહી (પગપાળા જ વિહાર કરવો)
- શરદીના વ્યાધિના કારણે છીંકણી સુંઘવી પડતી હતી પરંતુ વ્યસન ન બની જાય માટે ઉનાળામાં ૧ માસ ત્યાગ કરવાનો.
- ચાતુર્માસની જય ફાગણ સુદ ચૌદશ પૂર્વે ન બોલાવવી.
- ક્યારેય પીઠફલક - દિવાલ કે ભીંતે ટેકો દેવો નહીં.
- ક્યારેય ભક્ત કથા (ભોજન) - રાજકથાની ચર્ચા કરવી નહીં.
- જાપ હંમેશા આંગળીના વેઢે જ કરવો.
- આગમ સંશોધન કે ચિઠ્ઠી - પત્ર વાંચવા માટે પણ ફાનસ - દીવા - લાઈટના સાવદ્ય પ્રકાશ નો ઉપયોગ કરવો નહીં.
- જીંદગી પર્યંત ક્યારેય આધાકર્મી ગોચરી વાપરવી નહીં.
- સ્વનામ આગળ ક્યારેય વિશેષણ લગાડવું નહીં લગાડવા દેવું નહીં.
- કોઈ ગૃહસ્થ ફોટો પાડી ન જાય માટે મસ્તક ઝૂકેલું અને વાંકુ રાખતા.
- સ્વનામ કે સ્વ માલીકીનો ઉપાશ્રય બનાવરાવ્યો નથી કે પ્રેરણા કરી નથી.
- વિહાર દરમ્યાન કપડાંના મોજાનો ઉપયોગ પણ કર્યો નથી.
- અંતીમ ક્ષણ સુધી પાક્ષિક - ચૌમાસી - સાંવત્સરીક પ્રાયશ્ચિત છોડયું નથી.
- ક્યારેય દેવ-દેવીના હોમ - હવન - પૂજન જેવા ઈહ લૌકીક અનુષ્ઠાનો કરાવ્યા નથી.
- ક્યારેય કોઈ જોષી પાસે મુહૂર્ત જોવડાવ્યું નથી, શ્રાવકને પ્રેરણા કરી નથી.
- બજારની તૈયાર સચિત સ્યાહી વાપરી નથી દર ત્રણ દિવસે સ્યાહી સૂકવીને પેન સૂકાઈ ગયા પછી જ નવી સ્યાહી ભરી વાપરતાં.
- ક્યારેય ઘડીયાળ - મૂલ્યવાન કામળીનો જીવનમાં વપરાશ કર્યો નથી.
- નાદૂરસ્ત તબિયત સિવાય ક્યારેય દિવસે નિંદ્રા લીધી નથી.
- રાત્રીમાં ક્યારેય અણહારી દવાનો ઉપયોગ પણ કર્યો નથી.
- તીર્થયાત્રા કરતાં સંયમ યાત્રાને પ્રાધાન્ય આપવું.
- વિહાર દરમ્યાન બે માઈલ જિનાલય અંદર હોય તો પણ દર્શનાર્થે જવું.

For Digital
Audio Visual Copy
Please Scan QR Code

આ તો માત્ર બિંદુ છે, સાગર હજુ બાકી છે.

aagamoddharakshri.com